

TRIMITAS

9771392475004

1,99 €

PILIETIŠKUMAS IR GYNYBA

©„Trimitas“, 2022
Leidinio indeksas 5291.
ISSN 1392-4753

Autorių dėmesiui - medžiagų
kitam numeriui laukiame iki
einamojo mėnesio 10 dienos
imtinai!

ŠIAME NUMERYJE:

- 2 **LŠS KRONIKA.** Šaulių meno kolektyvų pasirodymų emocinis diapazonas: nuo džiaugsmo šūksnių iki ašarų | LOLITA SIPAVIČIENĖ
- 4 **JAUNIEJI ŠAULIAI.** Jaunųjų šaulių žaidynėse derėjo disciplina ir šėlionės | VALDAS KILPYS
- 8 **PILIETIŠKUMAS.** Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursas | TADAS VENSKŪNAS
- 10 **VARŽYBOS.** Taikliausi - suvalkiečiai | VALDAS KILPYS
- 12 **VIENI IŠ MŪSŲ.** Kartą po kartos - ar pasikartos vieningumo fenomenas? | DOVILĖ PUKERTAITĖ
- 16 **NUOMONĖ.** Išorės grėsmės ir saugumas: kas pirmiau? | VALDAS KILPYS
- 18 **ŽENKLAI.** Šaulių pareigybių ženklų simbolika | MINDAUGAS MILIUS, GABRIELIUS E. KLIMENKA
- 20 **IŠMOKTOS PAMOKOS.** Prakuras - ką naudoti, kad deivė Gabija neužsirūstintų | EDUARDAS KLIMENKA, GABRIELIUS E. KLIMENKA
- 22 **PETYS PETIN.** Parama Ukrainai | REDA VAIČIULIENĖ
- 24 **GINKLO BROLIAI.** Karininko profesija - nebijantiems iššūkių | LINA VAITIEKŪNAITĖ
- 26 **KARINĖ TECHNIKA.** Alkis yra blogas virėjas | RAMINTA KIUDULIENĖ
- 28 **SAJA.** Išmok ginti tėvynę | GERTRŪDA ŠITKAUSKAITĖ
- 30 **V. PUTVINSKIO-PŪTVIO KLUBAS.** Šaulio diena | STASYS IGNATAVIČIUS
- 31 **V. PUTVINSKIO-PŪTVIO KLUBAS.** „Trimito“ priešaušris | STASYS IGNATAVIČIUS
- 32 **ĮDOMIOJI ISTORIJA.** Žymėtinai supuolimas | BIRUTĖ MALAŠKEVIČIŪTĖ
- 34 **LAUKO VIRTUVĖ.** Dykumų pyragas | VYTARAS RADZEVIČIUS
- 36 **ŽAIDIMAS.** „Šauliška šluota“

Vyr. redaktorė Dovilė Pukertaitė
Kalbos redaktorė Sandra Balžekaitė
Korespondentas Valdas Kilpys
Dizainas Greta Janutyte,
Paulius Budrikis (CRITICAL)

Redakcijos kolegija:
Dovilė Pukertaitė
Tadas Venskūnas (LŠS vado pavaduotojas,
jaunųjų šaulių vadas)
Irena Šataviejiienė (LŠS išeivijoje šaulė)
Gražvydas Zulanas (CV narys)
Skaidrilė Grigaitė-Mockevičienė (LŠS studentų
korporacijos „Saja“ narė, CV narė)
Gediminas Jankus (CV narys)
Edgaras Diržius (CV narys)

Atstovai užsienyje: LŠS išeivijoje (JAV) J. R. Butkus
Torontas (Kanada) V. Pūtvio kuopos vadas V. Pečiulis

Viršelio autorius: Valdas Kilpys

Leidėjas: Lietuvos šaulių sąjunga
facebook.com/sauliusajunga.lt

Adresas: Laisvės al. 34, LT-44240 Kaunas, Lietuva.
el. p. redakcija@sauliusajunga.lt

Kasdienės naujienas apie Lietuvos šaulių sąjungą
skaitykite oficialiame tinklalapyje www.sauliusajunga.lt

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių
nuomone. Rankraščiai negrąžinami ir nereцензуojami.

Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuvę.
Spausdino UAB „JUDEX SPAUDA“
Europos pr. 96C, LT-46351, Kaunas

Projektą „Stipri valstybė – kritinio proto ar mąstymo diktatūros
dilema“ (straipsniai: „Kartą po kartos – ar pasikartos
vieningumo fenomenas?“, „Išorės grėsmės ir saugumas: kas
pirmiau?“) remia Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas.

2022 m. skirta 6000 eurų.

ŠAULIŲ MENO KOLEKTYVŲ PASIRODYMŲ EMOCINIS DIAPAZONAS: NUO DŽIAUGSMO ŠŪKSNIŲ IKI AŠARŲ

1

TEKSTAS: Lolita Sipavičienė
NUOTRAUKOS: Darius Gumbrevičius

1. Ilgamečiai šauliai džiugino klausytojus profesionaliai atliekama muzika.
2. Kultūra vienija šaulius.
3. Alytaus šaulių namų teatras nustebino unikaliu pasirodymu.

1

Džiaugėsi pirmiausia atlikėjai, komisijos įvertinti, pagirti, diplomais ir šauliškais suvenyrais apdovanoti. Patenkinti liko ir komisijos nariai, pamatę bei išgirdę gerai atliekamus kūrinius. O jei ašaros kam ištryško klausant, tai irgi reikia vertinti teigiamai, ar ne?

Ne pirmus metus skaitantieji „Trimitą“, be abejo, žino apie kas dvejus metus rengiamus šaulių meno kolektyvų pasirodymus. Tiesa, šįkart dainininkams ir aktoriams dėl socialinių gyvenimą ribojusių prižasčių ant scenos užlipti pavyko tik po trejų metų. Prailgo be žiūrovų? Tikrai taip, nes atlikėjams būtini ir žiūrovai, ir aplodismentai. O jų nestokojo nė viena rinktinė.

Pasirodymus pradėjusi Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė pristatė tris kolektyvus, iš kurių dviem skirtos pirmosios vietos, o būtent: Varėnos šaulių kapelai (vadovė Violeta Stylianopoulou) ir Alytaus šaulių namų teatrui (vadovė Alma Purvinytė), atlikusiam poetinę kompoziciją „Noriu pasakyti“. Teatras vertas atskiro pagyrimo. Tai ir darome, linkėdami entuziazmo ir sėkmės. Jaunųjų šaulių gyvo garso muzikos grupei „M trio“ skirta antroji vieta, tačiau suteikta teisė dalyvauti laureatų koncerte. Ši teisė yra „aukso medalis“ – aukščiausias įvertinimas ir apdovanojimas.

Palangos kurhauze surengtame Vakarų (Jūros) šaulių 3-iosios rinktinės dvejų dalyvių – Palangos šaulių vyrų choro ir solisto Arūno Birbalo – pasirodymai irgi įvertinti „auksu“.

Tą pačią dieną toje pačioje vietoje talentus demonstravo ir rungtyniavo Šiaulių ir Panevėžio apskrities šaulių rinktinės.

Džiūgavo pirmieji: net trys pirmosios vietos skirtos Gen. Povilo Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės dainininkams Giedrei Nakutienei, Elvinai Milkintaitei ir Baisogalos kultūros namų moterų ansambliui. Deja, tądien mūzos nebuvo itin palankios Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės atlikėjams – jie įvertinti antrosiomis ir trečiosiomis vietomis.

Dainingiausia pasirodė esanti LDK Kęstučio šaulių 7-oji rinktinė, kuriai skirtos net trys pirmosios vietos: solistams Kamilei Šlepavičiūtei, Ignui Ickevičiui ir ansambliui (vad. Dana Dainauskienė).

Du laureatus šiemet turi Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė. Puikiai pasirodė šaulių orkestras (vadovas Linas Senkus) ir vyrų vokalinis ansamblis (vadovas Martynas Miliuskas). Antrosios vietos diplomai ir teisė dalyvauti laureatų koncerte suteikta skaitovui Kajui Lementauskui ir kūrėjų grupei (Rafaelis G. Guerrero, Kristupas Keršis, Augustas Rupeikis, mokytoja R. Skrodenytė) už filmuką „Mano senelis – rinktinės savanoris“.

Pirmosios vietos diplomu įvertintas Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės kamerinis teatras (vadovas Šarūnas Kunickas), atlikęs muzikinę kompoziciją „Girdėjau tavo atodūšį“, o antrosios su teise dalyvauti laureatų konkurse kapelija „Dar ne sutema“ bei solistas Mindaugas Kaziukonis.

Šaulių meno kolektyvų pasirodymus užbaigė Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės menininkai. Iš aštuonių tądien koncertavusių kolektyvų du tapo laureatais: „Trimito“ moterų vokalinė grupė (vadovas Vincentas Kursas) ir leva Kisielienė. Antrosios vietos diplomu apdovanotas šaulys Zenonas Šalna, atlikęs ukrainiečių dainą „Mėnesienos naktis“, sujaudino, netgi pravirkdė žiūrovę, koncerto atėjusių paklausti iš karo pragaro ištrūkusią Nadieždą. „Šią dainą dažnai dainuodavo mano vyras, labai gražiai dainuodavo...“ – netolimon praeitin mintimis nukeliavo moteris ir pridūrė: – esu dėkinga jūsų tautai už pagalbą ir viską, ką darote.“

Būtina pasakyti, kad šaulių saviveiklininkų pasirodymus vertino griežti profesionalai: Klaipėdos universiteto profesorė Valentina Vadoklienė, Kauno J. Gruodžio konservatorijos dėstytoja Regina Kabalinienė, operos solistas Vytautas Bakula, operos solistas prof. Vytautas Juozapaitis, Vytauto Didžiojo universiteto profesorius, Kauno muzikinio teatro solistas Tomas Ladyga ir Kauno muzikinio teatro solistas, Šaulių sąjungos Centro valdybos narys Juozas Janušaitis. x

2

3

1

JAUNŪJŲ ŠAULIŲ ŽAIDYNĖSE DERĖJO DISCIPLINA IR ŠĖLIONĖS

2

1. Komandos stiprybė ir vienybė atsiskleidžia vandens rungtyje – svarbus kiekvieno nario yris.

2. LŠS vadas atidžiai vertino kiekvieną rikiuotėje stovintį jaunąjį šaulį.

TEKSTAS IR NUOTRAUKOS: Valdas Kilpys

„Jau 24-osios“, – kažkas atsiduso iš „senųjų“ šaulių. Tenka sutikti, kad renginys, kuris nepalaujamai kasmet vyksta jau per dvidešimt kartų, šio to vertas. Tai jaunųjų šaulių žaidynės, kurios šiemet užė Žemaitijoje.

2

TRADICINĖS, TRAUKIANČIOS, TARPTAUTINĖS

Gegužės pabaigoje „Balsių“ stovyklos link traukė ne vienas šaulys ar jaunasis šaulys. Akmenės rajone įsikūrusi stovykla Žemaitijoje žinoma dėl svetingų žmonių, puikios aplinkos ir apgyvendinimo kokybės. Šeiminkas Aloyzas nuolat šauliams pasiūlo įvairių papildomų veiklų. Tai, žiūrėk, dešreles ant laužo kepti, tai jauniems šauliams pirtį įjungia po šaltos dienos užduočių.

Šiemet žaidynėse dalyvavo per 200 jaunųjų šaulių iš visos Lietuvos. Atvyko ir Gen. Povilo Plechavičiaus kadetų licejaus kadetai, latviai iš *Zemsardze* bei estai iš *Kaitseliit*. Kiek teko kalbėti su užsieniečiais, jie it susitarę stebėjosi čia tvyrančia nuotaika. „Jums, vyručiai, kažkaip pavyksta suderinti puikią tvarką ir discipliną su beprotiškais linksmybėmis“, – nespė susižavėjimo Latvijos delegacijos instruktorius.

Žaidynėse tradiciškai organizuojamos vis tos pačios rungtys. Didžioji dalis jaunųjų šaulių puikiai jas žino ir ruošiasi iš anksto. Stipriausieji varžosi vandens rungtyje, taikliausieji – šaudyme, o greičiausieji ir nuovokiausieji laksto biatlone ir orientuojasi vietovėje.

RUNGTYS

Po iškilmingo Lietuvos trispalvės ir Lietuvos šaulių sąjungos vėliavų pakėlimo šauliai ilgai nesnaudė. Pirmoji diena buvo skirta orientavimuisi bei vasaros biatlono rungtims. Pasak vieno iš teisėjų, GI/4 skyriuje plūšančio Vladimiro Liapino, orientavimosi varžybose labai padeda alytiškių šaulių turima įranga. Ji leidžia stebėti jaunųjų šaulių judėjimą vietovėje ir tiksliai suskaičiuoti rezultatus, paskui juos net nusiųsti vadams patikrinti. „Planuojame kitais metais gal net tiesioginę transliaciją surengti“, – šypsojosi V. Liapinas.

Trasa su pažymėtais „taškais“ buvo gana sudėtinga ir iš tiesų reikalavo sumanumo. Iš visų komandų (jų būta 13-kos) tik trys rado visus reikiamus objektus. Būtina pastebėti, kad oras taip pat nelepino. Dauguma šaulių grįžo šlapi iki paskutinio siūlo.

Ne mažiau permainingai vyko šaudymo iš mažo kalibro (MK) ir pneumatinių ginklų rungtys. Šiemet šaudymas MK šautuvu organizuotas atviroje šaudykloje. Tai paveikė rezultatus. Jaunieji šauliai surinko kiek mažiau taškų, tačiau kova buvo itin įnirtinga, nes antros vietos buvo net kelios, o skirtumas nuo pirmosios vietos – vos 2 taškai.

Žaidynių apogėjumi galima vadinti būrių rikiuotės konkursą. Kai tik rasdavosi laisvo laiko, jaunieji šauliai trepsėdavo drauge, aidėdavo skanduotės ir žygio dainas. Užsieniečiai kiek nepatikliai žvelgė į tokį vietinių aktyvumą, kurio rezultatus buvo galima stebėti per konkursą. LŠS vadas plk. Albertas Dapkus priėmė raportus, o pasirodymus siekiant didesnio objektyvumo šiemet pirmą kartą vertino visi rinktinų vadai.

DIEVO KRĖSLO MIŠKAS

Šiemet žaidynėse jaunieji šauliai turėjo galimybę ne tik varžytis, bet ir pažinti šio krašto laisvės kovų istoriją. Labai gražų vardą turinčiame miške 1949 metų gegužės 21 dienos rytą iš Telšių atvykę sovietų daliniai užblokavo didelę dalį miško, kuriame slėpėsi partizanai. Mūšio metu žuvo septyni partizanai. Tarp jų ir Šatrijos rinktinės vadas Aloyzas Mažutis-Šarūnas. Keturi partizanai pateko į nelaisvę, trys iš jų buvo sunkiai sužeisti. Iš apsupimo pavyko išsiveržti kuopos vadui Edmundui Rėkašiui-Lakūnui ir Steponui Rėkašiui-Dariui. »

Šauliai, kariai savanoriai ir tiesiog pėsčiųjų žygių mėgėjai įveikė 12 km maršrutą pakeliui aplankydami kovų vietas ir įrengtus bunkerius. Išskirtinė žygio detalė – mūšio rekonstrukcija, kurios metu aidėjo šūviai, sproginėjo granatos.

REZULTATAI

Visų žaidynių metu LŠS jaunųjų šaulių komandos buvo vertinamos atskirose rungtyse, kurių rezultatai buvo sumuojami. Žaidynių uždarymo metu atskirose rungtyse prizines vietas užėmusių komandų nariai buvo apdovanoti medaliais ir diplomais, o geriausiai pasirodžiusios komandos – taurėmis.

Šių metų „Jaunųjų šaulių žaidynių 2022“ nugalėtojai – Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė. Antroji vieta atiteko Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės j. šauliams, trečioji – Alfonso Smetonos šaulių 5-ajai rinktinės komandai.

3

3. Svečiai pademonstravo puikius šaudymo įgūdžius.

4. Po dienos rungtių dėl medalių jaunieji šauliai draugiškai leido laiką sporto aikštelėje.

5. / 6. / 7. Šypsenos nugalėtojų veiduose.

PATEIKIAME SUTRUMPINTĄ REZULTATŲ SUVESTINĘ.

Būrių rikiuotės konkursas:

1-oji vieta Karaliaus Mindaugo šaulių 10-oji rinktinė

2-oji vieta Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė

3-ioji vieta Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė

Šaudymas pneumatiniiais ginklais:

1-oji vieta Karaliaus Mindaugo šaulių 10-oji rinktinė

2-oji vieta Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė

3-ioji vieta Alfonso Smetonos 5-oji rinktinė

Šaudymas mažo kalibro ginklais:

1-oji vieta Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė

2-oji vieta gen. Povilo Plechavičiaus 6-oji rinktinė

3-ioji vieta Karaliaus Mindaugo šaulių 10-oji rinktinė x

4

1

5

2

6

3

7

PILIETIŠKUMO IR GYNYBOS ĮGŪDŽIŲ KURSAS

1

TEKSTAS: Lietuvos šaulių sąjungos vado pavaduotojas–jaunųjų šaulių vadas Tadas Venskūnas

NUOTRAUKA: LŠS archyvas

3

1. Patriotiškumą būtina ugdyti jau mokykloje.

Šalies mokyklose nuo šių mokslo metų pradedamas įgyvendinti Krašto apsaugos (KAM) ir Švietimo, mokslo ir sporto (ŠMSM) ministerijos bendras projektas – Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursas moksleiviams. Reikšmingą vaidmenį šiame projekte užima ir Lietuvos šaulių sąjunga, nes būtent ji yra atsakinga už mokymų organizavimą ir jų pravedimą visose šalies mokyklose. Kursą ves šauliai, atsargos kariai, profesinės karo tarnybos kariai.

TEORINIŲ ŽINIŲ YRA, REIKIA PRAKTIKOS

Nacionalinio saugumo ir pilietiškumo nuostatų stiprinimas ugdyje svarstomas ne vienus metus, tam parengta Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos programa, Kūno kultūros modulis „Krašto gynyba“, tačiau šie dalykai laisvai pasirenkami ir nėra pakankamai neefektyvūs, nes tik maža dalis mokyklų yra integravę juos į ugdymo procesą, o net ir integravusios mokyklos nebūtinai surenka grupes moksleivių. KAM kartu su ŠMSM priėmė sprendimą organizuoti privalomus kursus moksleiviams, kurių pagrindinis tikslas – didinti visuomenės pasiruošimą ekstremaliosioms situacijoms, ugdyti įgūdžius, padedančius išgyventi esant neįprastoms sąlygoms. Kurso metu daug dėmesio skiriama praktiniams įgūdžiams tobulinti, nes teorinių žinių daugelis moksleivių turi.

Pirmųjų diskusijų ir svarstymų metu kai kurių mokyklų administracijos atstovai ir direktoriai skeptiškai žiūrėjo į šią programą ir jos įgyvendinimą. Nauja programa ir įsipareigojimai kėlė baimę, kai kurie mokyklų vadovai išsakė ir nuogąstavimus dėl moksleivių tėvų ir jų pritarimo šiam kursui, tačiau pradėjus pirmuosius mokymus baimės dingo, nes viskas vyksta sklandžiai, mokyklose dirba kompetentingi instruktoriai, o kai kur jau girdimos ir balto pavydo gaidelės, mat geras pavyzdys užkrečia ir atsiranda daugiau mokyklų, susidomėjusių kursu ir netgi garsiai svarstančių apie tokio kurso analogą mokytojams.

PROGRAMOS PAGRINDAS – JAUNŲJŲ ŠAULIŲ PAKOPINIS RENGIMAS

Rengiant programą atsižvelgta į šių dienų aktualijas ir pastarųjų metų įvykius. Karas Ukrainoje ir visuomenės reakcijos į jį, keliama klausimai ir jaučiama nežinomybė, ką daryti, kaip elgtis, tik patvirtino tokio kurso būtinybę, o COVID pandemijos metu įgytos patirtys ir išryškėjusios spragos tapo puikiu atspirties tašku, svarstant mokymų temas ir planuojant praktinių veiklų gaires.

Lietuvos šaulių sąjungos patirtis dirbant su jaunimu, parengtos ir jau ne vienus metus praktiškai pritaikomos jaunųjų šaulių ugdymo programos tapo pagrindiniu rengiant Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kurso programą.

Adaptuojant jaunųjų šaulių I pakopos programą ir ją papildant specifinėmis temomis, bendradarbiaujant ir diskutuojant su KAM ir ŠMSM atstovais buvo parengtas galutinis projekto variantas, kuris šiuo metu yra išbandomas

dešimtyje Lietuvos mokyklų, o nuo 2023 metų taps privalomas visose šalies mokyklose.

Programos pagrindas – temos apie pasiruošimą ir elgesį ekstremaliosiomis situacijomis. Moksleiviams skaitomos paskaitos apie orientavimąsi vietovėje, maisto ir vandens paruošimą, higieną lauko sąlygomis, pirmąją medicininę pagalbą.

Kurso turinys suformuotas taip, kad padėtų užtikrinti pirminį piliečių pasiruošimą valstybės gynybai. Kurse neišvengiamos pilietiškumo temos, kuriomis siekiama supažindinti su kiekvieno galimybėmis prisidėti prie šalies nacionalinio saugumo stiprinimo ir piliečių vaidmens svarba, esant kritinėms situacijoms. Geriausiai motyvuoja realūs pavyzdžiai ir asmeninės patirtys, sėkmės istorijos, todėl kurso metu organizuojami susitikimai su visuomenei žinomais žmonėmis, kurie priklauso LŠS, vykdo šaulišką veiklą ir turi patirties, ką reiškia būti Tėvynę mylinčių žmonių būryje. Pokalbis ir asmeninis pavyzdys, tikime, įkvėps ne vieną jaunuolį pasekti pavyzdžiu ir prisijungti prie šauliškos veiklos, o vėliau galbūt papildyti Lietuvos kariuomenės gretas.

ŽINIŲ PATIKRINIMAS – ŽYGYJE

Pilietiškumo ir gynybos kursas vyks tris dienas – dvi dienas jaunuoliai mokysis mokyklos teritorijoje, o paskutinę mokymų dieną visų kurso dalyvių lauks žygis, kurio metu bus įtvirtinti įgūdžiai. Žygio metu mokiniams numatytos tiek kolektyvinės, tiek individualios užduotys tam, kad būtų galima įvertinti, kaip jie sugebėjo įsivairuoti per pirmas dvi dienas išgirstą informaciją, taip pat bus tikrinama mokinių lyderystė, komandinio darbo gebėjimai, lauks iššūkių – tas labai svarbu esant ekstremaliosioms situacijoms, nes niekada nežinai, kas tavęs laukia, ko tikėtis, o draugo pagalba visuomet praverčia.

INSTRUKTORIAI

Lietuvos šaulių sąjunga turi daug patirties mokydama jaunimą pilietiškumo, patriotiškumo, supažindinadama su krašto gynyba, specialiosiomis tarnybomis, vesdami išgyvenimo pamokas – ne veltui buvome pasirinkti kaip projektą įgyvendinanti organizacija. Kursą veda NTS, KASP kariai, atsargos kariai – visi jie puikiai išmano savo sritį ir turi patirties vesti tokius mokymus, tiesa, ne visi turi pedagoginį išsilavinimą ar kvalifikaciją, todėl projekto metu planuojama kelti instruktorių kvalifikaciją, aktyviau įtraukti pedagogus. Bandomąjį projektą įgyvendinti resursų [tiek materialinių, tiek personalo] užteko, tačiau galvodami apie privalomą kurso vedimą visose šalies mokyklose turėsime

stipriai didinti personalo, instruktorių skaičių tam, kad galėtume profesionaliai susitvarkyti su šia užduotimi.

PIRMAS BANDYMAS

Gegužės–birželio mėnesį pradėtas bandomasis kursas. Dešimt Šaulių sąjungos rinktinių turėjo įgyvendinti programos reikalavimus ir trijų dienų kursą praveisti vienoje iš rinktinės regione esančių mokyklų. Pirmieji naują kursą išklaušė Alytaus, Klaipėdos, Kauno r., Šiaulių r., Vilkaviškio r., Telšių, Tauragės, Zarasų, Panevėžio bei Trakų rajonų devintųjų klasių moksleiviai.

Pradžią buvo sklandesnė, negu tikėjomės, o bandomasis Pilietiškumo ir gynybos kurso projekto įgyvendinimas davė rezultatų – pamatėme, kokių iššūkių iškyla, kaip svarbu visoms kursą organizuojančioms institucijoms kalbėtis viena kalba. Iškilę svarstymų, kad 3 dienų kursas per trumpas, jį reikėtų ilginti iki 4–5 dienų, tuomet būtų galima išsamiau išaiškinti temas, jas išdėstyti plačiau, dar labiau įtvirtinti įgūdžius.

Planuojama, kad Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursas visose bendrojo lavinimo mokyklose ir gimnazijose bus pradėtas vesti nuo 2023 metų pavasario. Trijų dienų trukmės kursas bus privalomas ir organizuojamas kasmet, o kas dvejus metus mokiniai dalyvaus pakartotiniuose mokymuose ir turės baigti tris mokymo ciklus (5–6 kl., 7–8 kl., 9–10 kl.). Tiesa, tie pakartotiniai mokymai bus skirti temoms tobulinti, taip pat bus įtraukiama papildomų temų. x

TAIKLIAUSI – SUVALKIEČIAI

1

TEKSTAS: Valdas Kilpys
NUOTRAUKOS: Leonas Mileikis

4

Birželio pradžioje netoli Jurbarko įsikūrusioje šaudykloje vyko LŠS šaudymo varžybos. Kiekviena rinktinė privalėjo atsiųsti keturių žmonių komandą, kurios sudėtyje turėjo būti bent viena moteris. Pasak varžybų organizatoriaus G2/G3 skyriaus vedėjo ats. mjr. Raimundo Ardavičiaus, šios varžybos yra unikalios, nes, skirtingai nuo kariuomenės organizuojamų, jose naudojamos ne viena, bet trys ginklų rūšys. „Laikomės principo, kad geras šaulys turi mokėti naudotis visais pagrindiniais ginklais“, – tvirtino ats. mjr. R. Ardavičius.

Kaip minėta, šaudyta trimis ginklų rūšimis, kurių kiekviena reprezentavo ir skirtingą šaudymo būdą. Šaudant automatinio šautuvu AK-4MT buvo keičiamas atstumas iki taikinio vis sudėtingėjant šaudymo pozicijai [atsigulus, priklausus ir stovint]. Šiais ginklais yra ginkluota daugiausia šaulių, tad natūralu, kad geras jo valdymas yra kiekvieno šaulio siekiamybė. Antroji rungtis – šaudymas pistoletu „Glock-17“. Rezultatams įtakos turėjo ne tik surinkti taškai, bet ir šaudyti skirtingais laikais. Penkis taikinius reikėjo „neutralizuoti“ kiekvienam skiriant po du šūvius. Ir paskutinė, trečioji rungtis skirta taikliojo

1

2

2

3

3

4

1. Šaudant pistoletu, laikas turėjo lemiamą įtaką rezultatams.
2. / 3. / 4. Kas gali būti maloniau, nei stovėti ant nugalėtojų pakylės.
5. Be taikliojo šaulio įgūdžių, surinkti maksimalų taškų skaičių – praktiškai neįmanoma.

5

šaulio įgūdžiams lavinti. Atsigulus buvo šaudoma į specifinius, snaiperiams skirtus mažus taikinius, kur pradaužos turėjo būti itin mažame plote. Keli milimetrai naudojant tokius taikinius gali lemti nemenką taškų skirtumą.

Pasak ne pirmus metus tokiose varžybose rezultatus skaičiavusio Vladimiro Liapino, šių metų pasiekimai buvo gerokai aukštesni nei praeitais. Juos susumavus tapo aišku, kad šiemet taikliausiai šaudė šauliai iš Suvalkijos šaulių (Marijampolės apskr.) 4-osios rinktinės. Nuo jų vos per keliolika taškų atsiliko vilniškiai šauliai, užėmę antrąją vietą. Trečiają prizinę vietą džiaugėsi alytiškiai iš karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės. Dera paminėti, kad ketvirtieji likę Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės atstovai nuo trečiosios vietos atsiliko tik... dviem taškais. x

KARTA PO KARTOS – AR PASIKARTOS VIENINGUMO FENOMENAS?

1

5

TEKSTAS: Dovilė Pukertaitė
NUOTRAUKOS: Vidmantas Balkūnas

1. Kartas jungia meilę Lietuvai.

Gegužės žurnalo puslapiuose dalijomės šaulių mintimis apie vieningumą ir lietuvių gebėjimą nelaimės ar grėsmės akivaizdoje susiburti, šaulių motyvus stoti į piliečių vienijančią organizaciją ir sprendimą lėmusias priežastis. Šiame numeryje tęsiame temą ir dalijamės šaulių atsakymais į dar 2 klausimus, kurie atskleidžia šaulių santykį su Lietuva.

Sąmoninga visuomenė – pilietiška visuomenė, o vienas iš kilniausių piliečio apsisprendimų yra laisva valia stoti ginti Tėvynės laisvės.

Ar stotumėte ginti Lietuvos laisvės? Kodėl?

Daumantas (11): stočiau ginti Lietuvos, nes nenoriu, kad mano gimtinė būtų po svetimšalių padu.

Miglė (14): stočiau ginti Lietuvos. Gal ne tiesiogiai dėl amžiaus, bet esant reikalui, kad ir dabar. Nors ir gyvybę kainuotų. Ne veltui tūkstančiai žmonių aukojo savo gyvybę dar prieš man gimstant – už tai, dėl ko jie žuvo, jaučiu atsakomybę, turiu tai išsaugoti. Gal dėl to, kad dar labai jauna esu, bet net ir ta šviesi mano ateitis, dėl kurios stengiuosi, nebūtų svarbesnė už Lietuvą.

Kamilė (14): taip. Jeigu ne su ginklu rankose, tuomet visais kitais būdais. Tai mano tėvynė. Negalėčiau sieti savo gyvenimo su kita šalimi. Čia juk mano namai. REIKĖS GINTI, EISIU.

Viktorija (14): tikrai stočiau ginti Lietuvos. Ginti gimtinę priklauso kiekvienam iš mūsų. Kas, jeigu ne mes, turi ginti šalį, kurioje gyvena, myli ir vertina laisvę? Vertindama visa, ką turime, ką gavome iš tėvų, senelių ir prosenelių, stasiu ginti Lietuvos. Juk tai mano kraštas, kuriame gimiau, kuriame gyvenu ir gyvensiu.

Agota (15): kadangi man yra tik 15 metų, legaliai dar negalėčiau, bet jei būtų galimybė, manau, tikrai stočiau ginti Lietuvos laisvės, nes man Lietuva yra graži, brangi ir tikrai nenoriu, kad kažkas tą grožį ir brangumą sunaikintų.

Lukas (15): visu 130 procentų taip, nes kiekvieno patrioto pareiga – ginti Tėvynės laisvę.

Justina (16): žinoma. Lietuva man yra gimta šalis, joje gimiau ir išmokau daug dalykų. Ji turi gražią gamtą, kuria mėgaujuosi. Ji turi daug senų, ilgai išlikusių senų pastatų, kurie primena šalies istoriją. Čia yra visi mano draugai, šeima, artimieji. Visi šie išvardyti dalykai man labai rūpi, todėl niekam neleisčiau kažkam sužlugdyti mūsų šalies.

Neringa (16): taip, nes čia yra mūsų visų namai, tad manau, kad kiekvieno lietuvių pareiga yra ginti Tėvynę, todėl nedvejodama padėčiau tui, kuo galėčiau.

Rugilė (16): manau, kad taip. Šaulių sąjungoje, būdama tarp bendraminčių, pajutau pajutau, kad norėčiau stoti prieš prišius ir įrodyti, jog galime įveikti viską.

Karolis (18): tikrai stočiau ginti savo mylimos šalies. Juk ji mane užaugino, davė laisvę ir mokslą bei galimybę tapti tuo, kuo noriu, kaip gali tai žinodamas neginti savo tėvynės.

Eimantė (19): tvirtai žinau, kad stočiau ginti Lietuvos laisvės. Dažnai sakau savo artimiesiems: „Kiekvienas privalome vertinti tai, ką paveldėjome.“ Tad aš tvirtai sakau: „Privalau saugoti Lietuvos laisvę, nes ją paveldėjau.“ Tad mano atsakymas – tvirtas TAIP.

Simona (25): be svarstymų sakau – taip! Į laisvę susideda tiek nuostabių dalykų, kad už tai esu pasiruošusi kovoti bet kokia kaina. Būdamas ir gyvendamas laisvoje šalyje turi viską ko trokšti. Tik liūdniausia to dalis yra ta, kad turėdami viską dažnai nepakankamai įvertiname tai. Mano šalis, kol esu su visa tauta kartu, bus laisva!

Karolina (26): pastarieji meto įvykiai parodė, kad Lietuva yra be galo vieninga valstybė. Žmonės, niekieno neragindami, nedvejodami puolė padėti karo paliestai Ukrainai. Tikiu, kad pavojaus akivaizdoje didelė dalis Lietuvos piliečių stotų ginti savo tėvynės, įskaitant ir mane pačią. Ukrainos situacija davė stiprų, nors ir labai skaudų pavyzdį, kad vieninga tauta gali atlaikyti net ir baisiausius išbandymus. Tikiu, kad sąmoninga visuomenė – pilietiška visuomenė, o vienas iš kilniausių savo valstybės piliečio apsisprendimų yra laisva valia stoti ginti Tėvynės laisvę. Be to, ginti Tėvynę – kiekvieno Lietuvos piliečio konstitucinė pareiga, o mes savo pagrindinio įstatymo laikomės. Juk tėvynės nevertas tas, kuris jos negina.

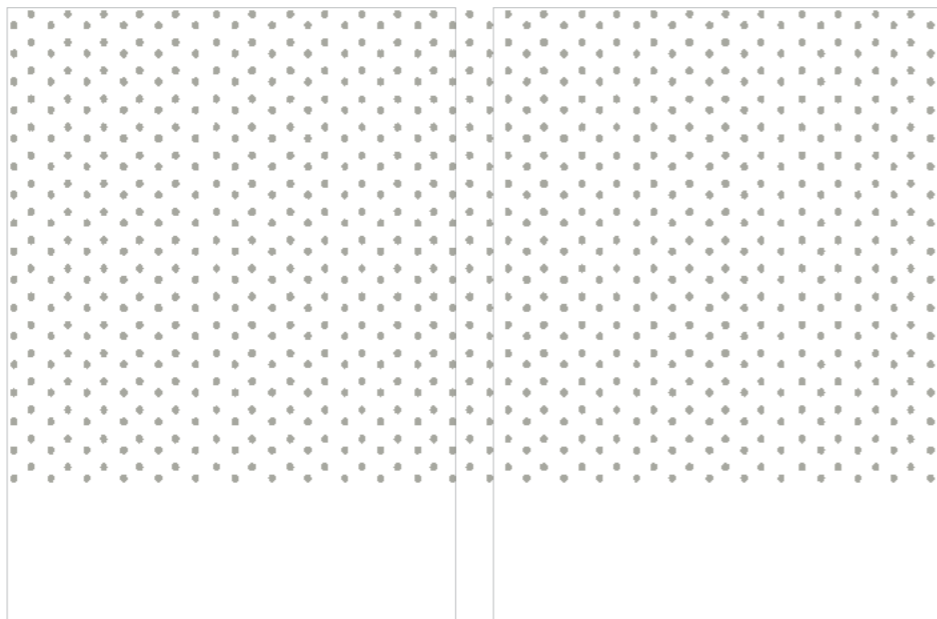
Brigita (29): stočiau nė nesvarstydama. Žinau, kad kiltų tik vienintelis klausimas – kur?

Kodėl? Pasakysiu labai poetiškai, tačiau Lietuva man nėra tik žemės grumstas. Tai žmonės, kurie gyvena mano šalyje ir man yra brangūs. Neatleisčiau sau, jeigu dėl mano silpnumo ar abejingumo savo šaliai jie nukentėtų.

Juozas (40): žinoma, stočiau ginti. Manau, jau dabar tai darau, tiek tarnaudamas kariuomenėje, tiek dalydamasis savo žiniomis su mokomosios kuopos naujokais šauliais, tiek remdamas finansiškai ir kitais savanoriškais būdais kariuoninę Ukrainą.

Tai darau, nes noriu, kad mano vaikai būtų laisvi, kad nereikėtų bijoti, jog grobuonys ateis plėšti ir žudyti mano šeimos narių. Kad galėtume apsaugoti mūsų kuriamą Lietuvą. »

Lietuva – ne tik šalis,
tai yra visas mano
gyvenimas, mano
namai, kuriuose aš
gimiau, žengiau
pirmąjį žingsnį,
pasakiau pirmąjį
žodį savo mamai.

1. Jaunieji šauliai – ne tik
LŠS, bet ir Lietuvos ateitis.

Lietuva – sodrios,
tamsios spalvos,
vešlūs ir gaivūs
miškai, pabaigos
neturintys, vėjyje
linguojantys laukai
ir bekraštės žalios
pievos.

Giedrius (44): žinoma. Aš esu savo šalies patriotas, myliu savo šalį ir noriu, kad joje būtų gera gyventi tiek man, tiek mano artimiesiems. Laisvė ir nepriklausomybė yra būtinos tam sąlygos.

Almantas (64): žinoma. Aš – karininkas, davęs priesaiką visam gyvenimui. O karininkas yra žmogus, kuris pasiruošęs už savo kraštą padėti gyvastį.

Stasys (66): neabejotinai, nes be Tautos laisvės nėra asmeninės laisvės.

Vincas (73): žinoma! Aš esu Lietuvos pilietis. Kiekvienas privalo ginti savo šalį pagal išgales ir nesvarbu, kokio jis amžiaus ar lyties.

Vytautas (87): eičiau ir ginčiau, kad neatimtų laisvės, nes Lietuva turi būti laisva. Buvo ir bus per amžius – niekam jos neatiduosime.

Juozas (89): aš jau turiu amžiaus, bet tikrai nebėgčiau. Reikia ginti savo šalį.

Kai išgirstate žodį „Lietuva“, kokios pirmos mintys, žodžiai iškyla galvoje?

Daumantas (11): iš karto pagalvoju apie žalius miškus, didingą istoriją ir drąsą.

Miglė (14): išgirdus žodį „Lietuva“, pirmi į galvą atėję vaizdai yra miškai ir laukai. Sodrios, tamsios spalvos, vešlūs ir gaivūs miškai, pabaigos neturintys, vėjyje linguojantys laukai ir bekraštės žalios pievos. Išškyla Vytauto V. Landsbergio filmas „Trispalvis“, nes jame rodomi panašūs vaizdai. Matau sunkius margus vilnonius sijonus, medines, raštais raižytas langines, vasarą. Darželiuose žydinčias rūtas, gandrų lizdus ir ežerų vandenį. Didingas obelis, metančias šešėlius, ir sultingus obuolius. Pirmasis žodis, atėjęs į galvą – partizanas.

Kamilė (14): iškart pagalvoju apie patriotizmą ir meilę savo gimtinei, tėvynei. Ji man visada bus svarbiausia. Jos giedras dangus, laukai, žmonių ištikimybė, patriotizmas. Taip pat turime nuostabią istoriją, kuria išties turime didžiuotis.

Viktorija (14): iškart prisimenu mūsų kraštovaizdžius: čiurlenančius upelius, ošiančius miškus, tvirtai stovinčias kalvas ir kalveles. Dar prisimenu žmones – nedidelę Lietuvos tautą, bet susivienijusią ir pasiryžusią ginti savo kraštą. Lietuvos žmonės yra drąsūs, stiprūs, nebijantys išlieti kraujo už laisvę ir mylintys, gerbiantys savo gimtinę. Taigi Lietuvą man primena mūsų tauta, žmonės ir gamta.

Agota (15): mane apima džiaugsmas, laimė, suprantu, kaip džiaugiuosi, kad gyvenu Lietuvoje ir kad galiu laisvai reikšti savo nuomonę.

Lukas (15): išškyla pati pirmoji „Tautiškos giesmės“ eilutė.

Justina (16): man Lietuva yra medžiai, kurie primena mūsų augimą, dangus, kuris kiekvieną dieną mums parodo vis kitokį paveikslą, nublukę, seni, mediniai namai, kurie pasako visą savo ir šalies istoriją. Tai yra Lietuva. Ji yra ne tik šalis – tai yra visas mano gyvenimas, mano namai, kuriuose aš gimiau, žengiau pirmą žingsnį, pasakiau pirmąjį žodį savo mamai.

Neringa (16): pirmiausia išškyla žodžiai „tėvynė“, „gimtinė“, „namai“. Tačiau gerai pagalvojęs susimąstau, kad neįmanoma apibūdinti jokiais žodžiais, kiek daug tai reikiama.

Rugilė (16): Lietuvos vėliavos spalvos, svarbių datų minėjimai.

Karolis (18): išgirdęs žodį „Lietuva“ visą laiką jaučiu pasididžiavimą būdamas šios šalies patriotu ir prisimenu žodžius „Tėvynės labui“.

Eimantė (19): patriotiškumas, partizanai. Laisva, nepriklausoma, vieninga valstybė.

„Graži tu mano, brangi Tėvyne.“
„Į vakarus didi raudona saulė leidos...“ – Maironio eilutės, kurios turi labai gilią prasmę savo eilėse. Jis ištarė mums Lietuvą!

Brigita (29): žinoma, kad žodį „Lietuva“ aš labai suasmeninu. Pirmi vaizdai, išskylančios mintyse, kai jį išgirstu, mano mamos veidas ir trispalvė.

Simona (25): Lietuva nėra tik žodis, tai – namai, kuriuose turime laisvę gyventi. Tai yra vieta, kurioje visuomet esi laukiamas, gali kvėpuoti, matyti ir mylėti. Man čia viskas taip miela širdžiai ir neapsakomai gražu. Myliu savo kraštą, visi miestai, miesteliai, kaimai yra savotiškai paslaptiniai ir nuostabūs. Žmonės, kiekvienas atskirai ir kartu yra unikalūs ir atsidavę. Kalba, kuri yra vienintelė tokia žavinga. Tradicijos, kurios yra jaugusios kraujyje. Širdys, kurios plaka kiekvieno lietuvių krūtinėje, su meile ir šiluma. Šypsenos, kurios šildo. Tokia maža, bet tokia didinga Lietuva.

Karolina (26): kad ir kaip banaliai gali nuskambėti, bet išgirdusi žodį „Lietuva“ aš pagalvoju apie laisvę, meilę ir pareigą. Laisvė dėl to, kad turiu galimybę daryti su savo gyvenimu tai, kas man atrodo prasmingiausia, ir galimybė tą prasmę nusistatyti pačiai. Meilės kilnumas matuojamas pagal tai, kiek ji nėra žemiška, savanaudiška, kiek ji nėra apmokama. Būtent šis žodis tinkamai dera su žodžiu „Lietuva“. Tas nesavanaudiškumas ir noras prisidėti prie tėvynės gerovės nieko nelaukiant atgal įprasmina mano meilę Lietuvai. Na, ir, žinoma, pareiga – valstybė yra ne tik tai, ką gauname, o ir tai, ką patys joje sukuriame.

Juozas (40): Lietuva – tai stipri ir drąsi šalis, kurios laisvi ir nuostabūs piliečiai nori joje gyventi.

Giedrius (44): aš jaučiuosi šios mažos, bet labai jaukios, gražios, žalios šalies dalimi. Aš čia gimiau, užaugau, čia gimė mano sūnus, čia yra artimiausi man žmonės. Man patinka čia gyventi.

Almantas (64): Lietuva – labai daug. Pamenu, močiutė savo laiką mokė, kas yra tėvynė – ji prasideda nuo mamos, nuo sesutės, nuo stalo, prie kurio sėdi, nuo kambario, nuo miesto – tai yra tavo, tai yra tėvynė.

Stasys (66): Vinco Kudirkos himno žodžiai, kuriais ir nusakytą Lietuvos meilės esmė.

Vincas (73): Lietuva – valstybė, kurioje gyvename, kurioje norisi gyventi. Saugi valstybė – stipri valstybė.

Vytautas (87): Lietuva – laisvė.

Juozas (89): aš gimiau čia, tai mano namai. Tai tėvynė, sava, brangu. x

IŠORĖS GRĖSMĖS IR SAUGUMAS: KAS PIRMIAU?

XXI AMŽIAUS VARDAS – NESTABILUMAS

Net keli tarptautinio lygio ekspertai yra sakę, kad šis amžius yra ir taps dar didesnio nestabilumo laikotarpiu. Tai, ką padarė Rusija, yra tik viena iš nestabilumo išraiškų. Karo pabaiga Ukrainoje nebus taikos atėjimo metas, o tik sąlyginis artillerijos nutilimas, kurio metu konfrontacijos niekur nedings, o įtampa tik augs.

Apibendrintai kalbant apie Lietuvos grėsmes, jas galima dalyti į konvencines ir ne. Suprantama, didžiausia konvencinė grėsmė yra tiesioginio susidūrimo su Rusija galimybė. Po Rusijos kariuomenės telkimo prie Ukrainos sienų ir Kryme procesai išsivystė iki atviros karinės agresijos. Lietuva pašonėje turi unikalų Antrojo pasaulinio karo pasekmių teritorinį darinį – Karaliaučiaus sritį, kurios militarizacija nekelia jokių dvejonių.

NEKONVENČINĖS GRĖSMĖS ŽINOMOS:

Rusijos totalitarinis režimas pavojingas ne tik dėl žvangujamų ginklų. Nuolat vykdoma žvalgyba, verbavimas, ekonominis spaudimas taip pat traktuotina kaip neprognozuojamas formas galinti įgyti grėsmė.

6

Baltarusijos režimo keliami grėsmė Lietuvos ir kitų regiono valstybių saugumui (Astravo jėgainė, šnipinėjimas, nelegalių migrantų krizė, poveikis verslui ir t. t.).

Kinijos Lietuvai taikomas beprecedentis politinis, ekonominis ir informacinis spaudimas bet kada gali įgauti atviros konfrontacijos formą.

Kibernetinės erdvės iššūkiai. 2020 metais lietaus užpilti ir sugedę e. sveikatos serveriai ir 2021 metais 110 tūkstančių nutekintų „CityBee“ vartotojų duomenų bene geriausiai atskleidė, kokios nepatikimos ir nesaugios yra mūsų asmens duomenis kaupiančios sistemos. Didelius skaitmeninius išteklius sukaupusios ir piktus kėlus turinčios interesų grupės kelia nemažą pavojų valstybės saugumui.

NELIKO SKIRTUMO TARP VRM IR KAM

Kylant nestabilumo lygiui vidaus ir išorės grėsmės panašėja. Galima pateikti nemažai pavyzdžių, kai sunku atskirti, kur viena prasideda, o kita baigiasi. Tarkime, Lietuva tiekia ginklus Ukrainai. Ar tai reiškia, kad mes kariaujame konvencinį karą? Baltarusijos režimas dirbtinai skatina nelegalių imigrantų plūdimą per mūsų valstybės sienas – ar tai nereiškia tiesioginės agresijos mūsų atžvilgiu? Didžiųjų Vakarų valstybių žvalgybos dalijasi informacija su ukrainiečiais – kur riba tarp dalyvavimo kare ir neutralumo?

Ribų nykimas vis labiau reiškiasi ir budėję prie sienos bei padėję pasieniečiams šauliai aiškiai patyrė Lietuvos institucijų bendradarbiavimo ir kooperacijos svarbą. Iki šiol policininkai į karius (ir priešingai) žiūrėjo su tam tikru nepasitikėjimu, o atsiradus realiam pavojui visus skirtumus teko pamiršti. Kariai savanoriai atlieka pasieniečių funkcijas, šauliai pandemijos

TEKSTAS IR NUOTRAUKA: Valdas Kilpys

Kai buvo sugalvotas šis pavadinimas, niekas dar dorai nenučiuokė, kad Ukraina gali būti taip barbariškai užpulta. Iki šio fakto dauguma ekspertų nė nesapnavo, kad europinėje žemyno dalyje įmanomas „kiliminis“ miestų bombardavimas. Realybė pasirodė esanti gerokai kitokia, todėl viską dera permąstyti iš naujo.

laikotarpiu neretai atlikinėjo medikų ar policininkų darbus, o pareigūnai jau dabar pradėjo atidžiau mokytis kai kurių kariškų dalykų.

Kitaip tariant, pašonėje prasidėjus karui, vidaus saugumo reikalai tapo vienodai svarbūs kaip ir išorės grėsmės. Nebegalima sakyti, kad kariuomenė svarbesnė už pasieniečius, policininkai – už ugniagesius gelbėtojus, o šauliai yra tik antraeilė organizacija. Vidaus reikalų ministerijos atsakomybės pagal svarbą tolygios Krašto apsaugos ministerijos vykdomoms funkcijoms.

Svarbiausia, kad kiekviena iš šių institucijų tikisi pagalbos iš šaulių, tad mūsų organizacijos reikšmė ir prasmė grėsmių akivaizdoje labai sustiprėjo. Pasaulinės politinės teorijos praktika rodo, kad valstybėje atsiradus naujiems reikšmingiems dariniams į juos būtinai dėmesį atkreipia įtakos grupės, inicijuodamos sau palankias reformas. Regis, mūsų organizacija dabar išgyvena būtent šį laikotarpį. Jis nėra nei ypatingas, nei unikalus. Ne veltui Vladas Putvinskis-Pūtvis sakė, kad šaulystės dvasia slypi giliau, nei vienadieniai bandymai kurti netvarias struktūras.

TRYS SAUGUMO ATRAMOS

Netvarumas visuomet turi priešpriešą – dalykus, kurie nesikeičia ir yra svarbiausi kalbant apie visų mūsų bendrą gyvenimą protėvių išlaikytoje teritorijoje prie Baltijos jūros. Bet iš pradžių citata iš Lietuvos Respublikos Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo: „Lietuvos nacionalinio saugumo užtikrinimas – tai Tautos ir valstybės laisvos ir demokratinės raidos sąlygų sudarymas, Lietuvos valstybės nepriklausomybės, jos teritorinio vientisumo ir konstitucinės santvarkos apsauga ir gynimas.“

Skaitydamas tokius žodžius nenustoji stebėtis anuomečių įstatymų kūrėjų įžvalga ir gebėjimu itin tiksliai nusakyti sąvokas, esmes ir tiesiog mūsų gyvenimą formuojančius „kertinius akmenis“.

Kalbant apie Lietuvos saugumą galima identifikuoti tris svarbiausius jo dėmenis:

– **karinis saugumas**, paremtas naryste NATO [V straipsnis, bendros karinės pratybos, bendras gynybos planavimas];

– **energetinis saugumas**, skiriant ypatingą dėmesį strateginio lygmens projektams, leidžiantiems užtikrinti nepriklausomybę nuo energetinių šaltinių iš Rusijos [SGD terminalas, BEMIP];

– **informacinės, kultūrinės erdvės saugumas** [Rusijos propagandos užkardymas, prokremlinės ideologijos stabdymas įvairiuose kultūrinuose projektuose].

Pasaulio geopolitikoje vyksta tektoniniai lūžiai. Reikalai keičiasi iš esmės. Tačiau nacionalinis ir viešasis saugumas sietinas su visomis žmogaus gyvenimo ir valstybės buvimo sritimis. Nė viena iš trijų saugumo atramų žvelgiant strategiškai nėra kuo nors svarbesnė už kitas.

ŽVILGSNIS ATEITIN: PAGRINDINIAI KREMLIAUS TIKSLAI

Kalbant iš esmės, išorės grėsmės greitai laiku nedings. Vaikiškas įsitikinimas, kad „dėl visko kaltas putinas“, yra nieko vertas. Net jam iškeliauvus į geresnį pasaulį, Rusijoje niekas greitai nepasikeis. Pagrindinis Kremlius tikslas liks toks pat: pertvarkyti dabartinę Europos saugumo architektūrą taip, kad Vakarai pripažintų posovietinę erdvę kaip Rusijos įtakos zoną.

Be šio visa apimančio, strategiškai svarbiausio tikslo, galima identifikuoti ir dar kelis:

– silpninti transatlantinius santykius tarp JAV ir ES šalių. Kuo Europoje mažiau Amerikos, tuo Rusijai geriau;

– bet koku būdu pasiekti, kad NATO pradėtų kreipti dėmesį į Kremlius norus. Nors ambicijos neatitinka amunicijos, toliau bus ieškoma būdų, kaip išlikti svarbiems;

– „perkrauti“ santykius su ES. Pirmiausia su Prancūzija ir Vokietija;

– sukurti „buferinę zoną“ tarp Rusijos ir NATO / ES. x

Iki šiol policininkai į karius (ir priešingai) žiūrėjo su tam tikru nepasitikėjimu, o atsiradus realiam pavojui visus skirtumus teko pamiršti.

1. Niekas negali pasakyti, kiek Lietuvos visuomenėje yra provokatorių.

ŠAULIŲ PAREIGYBIŲ ŽENKLŲ SIMBOLIKA

TEKSTAS: Mindaugas Milius,
Gabrielius E. Klimenka

Vertindami visuomenę per antropologinį kontekstą, atpažįstame savą per vienodų simbolių naudojimą. Jei naudojama panaši simbolika, kiekvienas žino, kad šis asmuo yra savas arba artimas, jei simbolika skiriasi, tuomet asmuo būdavo laikomas svetimu, priešu arba nevisaverčiu žmogumi. Nūdienos karinių struktūrų kontekste tapati arba panaši ženklinimo sistema struktūroms leidžia šaulių sąjungos narius identifikuoti kaip savus.

Šaulių pareigybių ženklai atspindi jų vykdomas pareigas ir subordinaciją tarp šaulių, palengvina jų atpažįstamumą. Visuomenės, kariuomenės ir statutinių institucijų pareigūnų. Atpažįstamumas kitiems leidžia šaulius priimti ir vertinti atitinkamu lygmeniu, nes pareigybės ženklai sistemškai panašūs į atitinkamo rango kariuomenės ir statutinių institucijų pareigūnų ženklus.

Naujųjų LŠS pareigybės ženklų vizualiką sukūrė Tomas Piliponis, kuriant laikytasi principo: simboliai turi derėti su LŠS ideologija ir vertybėmis, pagal galimybes išlaikyti istorinį tęstinumą, neprieštarauti heraldikos nuostatoms. Taigi trumpai žvilgtelėkime į jų simboliką.

GILĖS IR AŽUOLAS

Pirmą kartą gilės panaudotos 1934 metų LŠS statute, siekiant žymėti šaulius, neturinčius karinio pasirengimo. Gilės šaulių pareigybės ženkluose plačiai naudotos atkūrus nepriklausomybę. Ažuolas Lietuvoje, o ir daugelyje kitų tautų laikomas jėgos ir galios simboliu, o jo gilės žinomos kaip nemirtingumo simbolis. Ažuolo gilė, kaip ir bet kokia sėkla, simbolizuoja pradžią, tad šiuo atveju ji yra ažuolo arba jėgos ir galios prado simbolis, todėl tinkamesnė naudoti jaunųjų šaulių pareigybės ženkluose atvaizduoti. Pilnamečių šaulių simbolikoje labiau tinka naudoti ažuolo lapus ar lapų vainikus, nes jie jau išaugę iš pirmąkart būvio.

Ažuolas taip pat sietinas su narsa, tvirtumu ir galia, o šios savybės yra svarbios šauliui kaip asmeniui ir sąjungai kaip organizacijai, todėl išlaikant ryšį su istoriškumu ažuolo lapai naudojami ženklinant aukštesnių vadų pareigybės ženklus. Taip sukuriamas pradžios ir pabaigos dėmuo: jaunas šaulys užauga, tampa vadu.

ŽVAIGŽDĖ

Žvaigždė – vienas seniausių žmonijos simbolių, naudotų daugelio šalių heraldikoje. Žvaigždė nuo seno simbolizavo amžinybę, o nuo XVIII amžiaus – aukštus polėkius, amžinus ir nekintančius idealus. Nuo XVIII amžiaus pabaigos pasidarė kelrodystės, laimės simbolis. Heraldikoje žvaigždė buvo vienas iš riterystės ženklų. Dėl šaulių tapatinimosi

JUOSTŲ IR „VARNELIŲ“ NAUDOJIMAS PAREIGYBĖS ŽENKLUOSE

Juostos ir varnelės pareigybės ženkluose nuo seno plačiai naudojamos puskarininkių lygmens pareigoms ir laipsniams žymėti. Ženkilai, panašūs į dabartinius LŠS naudojamus ženklus, buvo naudojami ir tarpukario šaulių – šiandien išlaikomas istorinis tęstinumas. Jaunųjų šaulių pareiginiais ženklais buvo pasirinktas LK puskarininkių specialistų laipsnių žymėjimo principas, todėl jaunųjų šaulių pareigybės žymimos kaip ir pilnamečių, tik juostų ir varnelių vidų paliekant neužpildytą. Jaunas šaulys gali siekti „užpildyti“ ženklą, sulaukęs pilnametystės ir davęs šaulio priesaiką.

Pati heraldinė ženklinimo varnelėmis simbolika kyla iš kalavijo simbolio. Varnelė – tai per amžius supaprastėjęs kalavijas, tiksliau sakant, jo smaigalio galas. Viduramžiais kalavijo įteikimas buvo pagrindinis įšventinimo į riterius atributas: riterį apjuosdavo diržu, ant kurio kabėjo kalavijas. Tai buvo sakralus aktas, kuriuo asmuo priimamas į kilmingųjų bendriją. Kalavijas rodė, kad jį turintis moka kautis. Kalavijas taip pat sietinas su gynėjo įvaizdžiu. Varnelės simbolis naudotas jau Romos imperijos laikais ir reiškęs veritas, t. y. tiesa.

su riterių propaguojamomis vertybėmis ir plataus žvaigždės simbolių naudojimo kariuomenės ir statutinių institucijų pareigūnų laipsnių ir pareigybių žymėjime, žvaigždės simbolio naudojimas leidžia pasiekti, kad šaulio įvaizdis taptų lygiavertis statutinių organizacijų nariams, yra lengvai atpažįstamas ir tapatinamas su analogiškų pareigybių statusu. x

ŠAULIŲ PAREIGYBIŲ ŽENKLAI

	jaunasis šaulys		kuopos jaunųjų šaulių vadas		kuopos specialistas, štabo vyresnysis specialistas		rinktinės vadas
	skyriaus jaunųjų šaulių vado pavaduotojas		rinktinės jaunųjų šaulių vado pavaduotojas		jaunųjų šaulių vadas		LŠS vado pavaduotojas - jaunųjų šaulių vadas
	skyriaus jaunųjų šaulių vadas		eilinis šaulys		būrio vadas		LŠS vado pavaduotojas
	būrio jaunųjų šaulių vado pavaduotojas		vyriausiasis šaulys (skyriaus vado pavaduotojas)		kuopos vado pavaduotojas, štabo vyriausiasis specialistas		LŠS vadas
	būrio jaunųjų šaulių vadas		skyriaus vadas (skyrininkas)		kuopos vadas, štabo skyriaus viršininkas		
	kuopos jaunųjų šaulių vado pavaduotojas		būrio vado pavaduotojas (būrininkas, būrio specialistas, štabo specialistas)		rinktinės vado pavaduotojas		

PRAKURAS – KĄ NAUDOTI, KAD DEIVĖ GABIJA NEUŽSIRŪSTINTŲ

BERŽO TOŠIS

Senolių išmintis ir nagingumas per amžius šlovino įvairias beržo tošies savybes. Mus labiausia domina tai, kaip ji gali padėti įkurti ugnį. Besidomintiems senaisiais amatais pro akis turėjo nepraslysti tas faktas, kad beržo tošį galima panaudoti tokio indo kaip puodelis gamybai. Čia tiesiog norime atkreipti dėmesį į tai, kad dėl joje esančių aliejų beržo tošis yra nepralaidi vandeniui, nes yra aliejinga. Kodėl mus tai turi dominti? Ogi todėl, kad tie patys aliejai leidžia uždegti beržo tošį bet kokiomis oro sąlygomis. Tai yra labai didelis privalumas. Kai viskas aplink peršlapę nuo nesibaigiančio lietaus ir nerandi nė vieno sauso šapelio, be jokių didelių pastangų galėsi įdegti beržo tošį.

Atlikome keletą eksperimentų šia tema, pabandyk ir tu. Tau reikės: beržo tošies, žiebtuvėlio arba skiltuvo, balos. Įmesk beržo tošį į balą, gali ją panardinti visiškai. Ištrauk tošį iš balos, ranka ar skudurėliu nubrauk vandenį. Tavo tošis yra paruošta degti. Jeigu naudoji žiebtuvėlį, belieka banaliai pridedti. Naudojant skiltuvą, reikia pagramdyti išorinę tošies pusę ir sutelkti kaip įmanomą didesnę atplaišų krūvelę. Įgudusiai rankai pakanka vieno brūkštelėjimo ir ugnis jau dega. Eksperimentą kviečiame pakartoti ir žiemą.

Šis eksperimentas parodo, koks universalus prakuras yra beržo tošis. Jos universalumas atsiskleidžia ir tuo, kad beržų pilnas kone kiekvienas Lietuvos miškelis. Net pušynuose pasitaiko stebėtinais didelis jų skaičius. Visuomet pravartu pasirūpinti prakuru tada, kai tik surandi tinkamą progą. Tošį nuimk nuo nebegyvo medžio. Kol ji nėra visiškai supuvusi, bus visuomet tokia pat veiksminga. Niekomet neplėšk tošies nuo gyvo medžio, nebent nėra kitos išeities, nes ši medžio žaizda niekuomet nebeužgis.

PRAMONINIAI ĮDEGTUKAI – PJUVENŲ KUBELIAI SU PARAFINU

Netikėtai ištikus vasarai, kiekvienas save gerbiantis poilsiautojas iš dulkėtos pakampės ištraukia savo numylėtą šašlykinę. Išminiai šefai nusėja visų vandens telkinių pakrantes ir prasideda neskelbtos, tačiau įnirtingos varžytuvės dėl skaniausio recepto, išmaniausio kepėjo, geriausio kąsnelio... Namisėdos grillintojai naudoja kiek įmantresnius aparatus ir kiek įmantresnes priemones. Plačiausiai pasitelkiamas prakuras yra pjuvenų kubeliai su parafinu.

Atidesnė akis jau bus pastebėjusi raktinius žodžius: pjuvenos ir parafinas. Iš esmės tai nedidelė žvakė. Kokybiško įdegtuko

energijos pakaktų užvirinti puodelį vandens, tad nekyla abejonės, kad šios energijos turi pakakti ir laužui įkurti. O nekokybiški... nekokybiškų geriau nepirkti, juk nuo to gali priklausyti ir jūsų gyvybė.

Žinoma, tokių pjuvenų ir parafino įdegtukų galime pasigaminti patys. Neretai tenka tai padaryti iš parankinių žvakigalių, taip pratęsiant besibaigiančios žvakės tarnavimo laiką. Tačiau kartais reikia mokėti patinęti. Įdegtukų gamintojai išvystė kokybės, svorio ir kainos balansą. Tad už sąlyginai nedidelę sumą galima įsigyti solidų kiekį priemonių, kurios tarnaus ilgą laiką. Ne veltui paminėjau svorį, nes iš tiesų šie kubeliai yra lengvi ir kompaktiški. Tad rekomenduojame žygyje visuomet turėti bent keletą jų kuprinėje ir išlikimo rinkinyje.

Vėlgi kviečiame atlikti eksperimentą. Jums reikės: pjuvenų ir parafino kubelio, žiebtuvėlio, balos. Panardinkite kubelį į balą. Panardinkite, nes mūsiškiai plūduriavo. Palaikykite po vandeniu bent keletą minučių. Mes laikėme panardintą dvylika valandų. Ištraukite iš balos, perlaužkite kubelį per pusę arba tiesiog pagramdykite, kad atidengtumėte vidines atplaišėles. Kubelis paruoštas degti.

MEDVILNĖ IR VATA

Kone labiausiai paplitęs prakuras yra medvilnė, būtiškai dar žinoma vatos pavadinimu. Jos populiarumą tarp žygeivių ir išlikėjų lemia šios medžiagos prieinamumas ir efektyvumas. Jos galime rasti beveik kiekvienoje parduotuvėje, beveik kiekvienuose namuose ir beveik kiekvienos moters kosmetinėje. Buityje dažniausiai ji aptinkama medvilninių lapelių, diskelių pavidalu, kurie įeina į mūsų žaviųjų damų grožio atributų arsenalą. Uždegti tokį medvilninį diskelį reikia minimalių pastangų, o suderinę su papildomomis priemonėmis galime išgauti maksimalų rezultatą.

Veikimo principas paprastas, jums reikia medvilnės diskelio ir ugnies šaltinio, degtuko, žiebtuvėlio arba skiltuvo. Paprastai šiuos diskelius galima atskirti į dvi dalis, tempiant išilgai. Toks veiksmas išardo tankią diskelio struktūrą atverdamas daugybę smulkių medvilnės atplaišėlių, kurios lengvai pagauna skiltuvo kibirkštis ir žiebtuvėlio liepsną. Be to, tie, kurie vis dar nesate išbandę skiltuvo, medvilnės diskelis gali pasitarnauti kaip puiki mokomoji priemonė.

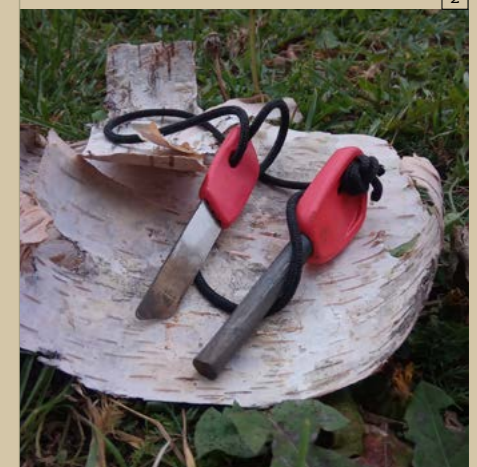
Norėdami padidinti šio prakuro efektyvumą, medvilnės diskelį sutepti koku nors riebalu: sviestu, lūpų vazelinu,

aliejumi ir t. t. Galite suvilgyti degiu skysčiu, pavyzdžiui, alkoholiu. Tai reikšmingai padidins degimo laiką, kas savo ruožtu reikšmingai padidins sėkmingo laužo įdegimo galimybę. Riebalai taip pat apsaugos prakurą nuo vandens. Atsitinka, kad žygio metu peršlampi iki paskutinio siūlo, persikeldamas per upelį paslysti ar užklumpa liūtis. Neapsaugotas medvilnės diskelis gali tapti nebeužduojamas. Išlikimo rinkiniuose, kuriuos išlikėjai sudaro patys, galima aptikti higieninių tamponų. Išlikėjai gana greitai pritaikė šią priemonę savo reikmėms. Tampono plastikinis apvalkalas jį puikiai apsaugo nuo išorinių veiksnių, o išpakuotas atskleidžia neįtikėtinais gausų medvilnės kiekį. Kiekvienas išlikėjas savo išgyvenimo rinkinyje turi įsidėjęs vatos, nes ekstremalioje situacijoje svarbu, kad būtų kuo mažiau pastangų ir kuo daugiau efekto. Tamponas sudarytas iš standžiai suspaustos vatos, kurią išmintingai naudojamas prakuro turėsi ilgam laikui. Po šių žodžių tikimės, kad su didesne pagarba eisi pro higienos prekių skyrių parduotuvėje, nes ten esančios priemonės gali puikiai pasitarnauti „survival“ reikalams!

Šiuos tris prakurus išskyrėme tarp kitų dėl jų prieinamumo ir efektyvumo. Yra gyvybiškai svarbu turėti atspirties taškus aplinkoje, kurioje gyveni, nes esant ekstremaliai situacijai, labiausiai tikėtina, būtent šioje aplinkoje ir teks išgyventi. Taip pat linkime, kad vasariniai laužai degtų saugiai, šašlykai būtų skanūs, o deivė Gabija nerūstautų ir būtų geriausia tavo draugė. x

1. Kokybiško įdegtuko energijos pakaktų užvirinti puodelį vandens.

2. Naudojant skiltuvą, reikia pagramdyti išorinę tošies pusę ir sutelkti kaip įmanoma didesnę atplaišų krūvelę.

TEKSTAS IR NUOTRAUKOS:
Eduardas Klimenka,
Gabrielius E. Klimenka
#KlimEndka

8
Norint žiebtu ugnį, reikia nuo ko nors pradėti. Tinkamo ir patikimo prakuro pasirinkimas garantuoja, kad neteks visko pradėti iš naujo, o laužas įsikurs be papildomų pastangų, priešingu atveju deivė Gabija užsirūstins. Svarbiausias gero prakuro kriterijus – jis turi lengvai įsidedti ir palaikyti liepsną pakankamai intensyviai ir

ilgai, kad užtektų laiko įsidedti kurui, t. y. malkoms, kurios ir pavirs laužu. Vis dar tenka matyti nustebusių žmonių veidus, išgirdus laikraščinio popieriaus alternatyvas. O taip, popierius nėra vienintelis prakuras, net jei tavo tėvai ir seneliai tik jį ir naudojo, be to, ne kiekvienas popierius yra prakuras, nes dalis popieriaus sunkiai dega. Esama daugybės kitų priemonių, kurios gamtos sąlygomis yra ženkliai patikimesnės, o tam tikrais atvejais lengviau surandamos nei popierius. Šiame straipsnyje aptarsime tris prakurus, kuriuos dažniausiai naudojame.

PARAMA UKRAINAI

TEKSTAS: Reda Vaičiulienė

NUOTRAUKA: Paramos Ukrainai grupės archyvas

1. Parama saugiai pasiekia Ukrainą.

Kai kas nors pasiūlo apžiūrėti ginklų, „Trimito“ redakcijoje dvejonų nekyla. Netoli sostinės centro įsikūrusi įmonė „Defensus“ maloniai pakvietė susipažinti su pusiau automatiniu šautuvu „Haenel CR223“. Nuo 1840-ųjų Vokietijos mieste Zūlyje įsikūrusi įmonė gamina itin aukštos kokybės ginklus, tad praleisti progą būtų nuodėmė...

PUG – KAS TAI?

Aktyvi Lietuvos šaulių sąjungos parama Ukrainai prasidėjo beveik prieš dešimtmetį, 2014 metais, po Krymo aneksijos. Tai buvo laikas, kuris daugeliui sukėlė savotišką „šoką“ dėl to, kas įvyko, ir, žinoma, privertė suprasti, kad krašto gynybai ruošti reikia nuolat ir intensyviai, negalima atsipalaiduoti. Natūraliai iškilo pagalbos Ukrainai poreikis. Vis dėlto mes esame broliškos tautos, paramos rinkimo vėjus įsisuko po llovaisko tragedijos, kai įvairiuose Lietuvos miestuose buvo atidaryti pirmieji paramos rinkimo punktai, susikūrė Paramos Ukrainai grupė (PUG).

ŠAULIAI SUSIBŪRĖ PADĖTI / ATNAUJINTA PAGALBA UKRAINAI

Prasidėjus kariniams veiksams PUG vėl susibūrė dėl kilnaus tikslo. Įdomus sutapimas, kad PUG grupės vadovas Egidijus Kabašinskas karo pradžios išvakarėse buvo Kijeve, susitiko su ukrainiečiais draugais, valstybės pareigūnais. Žmonės gatvėse visai napanikavo, gyveno įprastą gyvenimą, atrodo, niekas nelaukė ir nesitikėjo tokio rytojaus. Vis dėlto jis atėjo...

Kovo mėnesį LŠS vado įsakymu Paramos Ukrainai grupės veikla buvo atnaujinta ir prasidėjo aktyvūs darbai. Iš pradžių stengtasi rinkti bet kokią reikalingą paramą: vaistus, maistą, medicinos priemones, šalumus, liemenes, drabužius, avalynę, įvairius prietaisus ir techniką.

Vėliau apsitarta ir nuspręsta, kad efektyvesnė grupės parama bus koncentruojanti jį keletą stambesnių sričių, todėl imtasi kryptingai dirbti renkant ir į Ukrainą vežant termovizorius, dronus,

ausines, specialiai paruoštus automobilius. Kiekvienas daiktas yra svarbus, todėl esant galimybių vykstantys į Ukrainą automobiliai papildomi ir kita reikalinga parama – rūbais, maistu ir pan.

Surinkta parama vežama išskirtinai kariniams daliniams – Kijevo, Zaporožės, Charkivo, Mariupolio srityse. Bendradarbiavimas su šiais daliniais ir jų vadais prasidėjo ir tęsiasi nuo 2014 metų, o nuolatinis bendravimas ir užsimezgęs abipusis pasitikėjimas padeda sužinoti tikslus kovotojų poreikius ir jiems paramą rinkti tiksliai.

PRISIDĖTI GALI KIEKVIENAS

PUG nariais gali būti visų rinktinių šauliai ir prie LŠS veiklos Ukrainoje prisidedantys rėmėjai. Šiuo metu organizacinį branduolį sudaro aštuoni šauliai, tačiau prie grupės veiklos prisideda ir daug kitų žmonių, ne šaulių. Draugų turime labai daug. Bendradarbiaujame tiek su seniai paramą Ukrainai teikiančiomis organizacijomis („Blue–Yellow“, VŠĮ „Ukrainos namai“), tiek su naujai susibūrusiais judėjimais (fondu „Šviesos kariai“).

Parama įvairi – materialinė, fizinė. Didžiausią finansinę paramą suteikia juridiniai vienetai, pervesdami lėšas ar nupirkdami reikiamas prekes ir jas padovanodami, o nuo balandžio mėnesio turime trumpą numerį 1417, kuriuo paskambinęs žmogus gali paaukoti 3 eurus. Net ir simboliniai trys eurai reiškia labai daug.

ĮGYVENDINTI PROJEKTAI

Nuo pirmųjų karo veiksmų PUG gavo daug prašymų padėti surasti (civilinius) termovizorius – tai karių „tikrosios akys“ mūšyje. Be jų, ypač tamsoje, kariauti sėkmingai beveik neįmanoma. Jau pirmosiomis karo dienomis Ukrainos fondas „Kolo UA“ paprašė pasandėliuoti ir padėti surasti, kas galėtų nuvežti 2 dėžes (apie 30 vnt.) termovizorių. Netrukus pasirašėme bendradarbiavimo sutartį ir dabar vykdomė tris mėnesių bendradarbiavimo projektą, o į Ukrainą išvežtos įrangos kiekis jau artėja prie 100 termovizorių. Šis fondas Ukrainos kariuomenei nupirko daugiau nei 1 000 termovizorių ir kitos specialios įrangos.

Kita ambicija – suteikti geriausiems Ukrainos kariams galimybę judėti naktį. Įranga, suteikianti tokią galimybę, gali kainuoti 8–10 tūkst., Eur priklausomai nuo modifikacijos. Turbūt unikaliausias projektas, kurį įgyvendiname, – mobilus dronų remontas. Turbūt dauguma nežino, kad vidutinis dronų gyvavimo laikas Ukrainoje yra apie savaitę. Juos anksčiau

ar vėliau numuša. Sudažę, apgadinti jie tampa nebenaudojami, todėl galimybė operatyviai juos sutaisyti – labai svarbi. Artimiausios dirbtuvės, taisyklos yra toli, o jei dronas sudėtingesnis, jį prireikia siųsti net ir gamintojui, tai trunka ilgai, o tokių paslaugų kaina – nemaža. Mobilus dronų remonto idėja kilo supratęs, kad juos galima sutaisyti, o vietoj sudažusio drono duoti pakaitinį. Ukrainiečių laboratorijai „Соколі – Sakalai“ nupirkome automobilį, kuriame įrengta remontui būtina įranga, o draugas iš Ukrainos juos taisy, taigi šis projektas puikiai įgyvendinamas ir duoda realių rezultatų, todėl ketiname įrengti daugiau tokių mobilių dirbtuvių.

„Vilniaus Vorai“ – maskuojantys tinklai automobiliams. Šis projektas suburia ne tik šaulius, bet ir rajonų, kuriuose pinami tinklai, vietos gyventojus, ypač senjorus. Prisijungia ir ukrainietės moterys su vaikais – tai tapo ne tik paramos, bet ir socialiniu projektu. Žmonės nori prisidėti, ir prisideda savo naudingumu darbu. Šiuo metu turime jau tris pynimo vietas Vilniuje: Žirmūnuose, Konstitucijos pr. ir Grigiškėse. Ši iniciatyva netgi turi atskirą grupę socialiniame tinkle „Facebook“.

KOKS SĖKMINGIAUSIAS PROJEKTAS IKI ŠIOL ĮVYKDYTAS, KURIUO LABIAUSIAI DIDŽIUOJATĖS?

Visais projektais didžiuojamės, džiaugiamės. Kiekviena, net ir mažiausia parama, darbas teikia pasididžiavimo viduje. Juk darome tai, ko ukrainiečiams reikia gyvybiškai. Džiaugiamės bendradarbiavimu su ukrainiečiais, kad jie mumis besąlygiškai pasitiki. Tai didelė atsakomybė ir motyvacija mums nepavargti. Galiausiai džiaugiamės, kad žmonės, kurie veža paramą, grįžta gyvi ir sveiki namo. Verkiame už ukrainiečių draugų netektis.

KOKIE DAR PROJEKTAI LAUKIA?

Tiek, kiek reikės, tęsime pradėtus projektus. Vilniaus rinktinė neseniai gavo kvietimą bendradarbiauti su Kijevo TRO brigada, tad tikimės atnaujinti apsiėtimą patirtimi mokymų ir pratybų metu. Ateityje, tikėtina, atsiras naujų paramos teikimo sričių, susijusių su pagalba nukentėjusiesiems nuo karo.

PADĖKOS VAKARAS SU ARESTOVIČIUMI

Kadangi PUG veikla prasidėjo seniai, yra užmegzti kontaktai su karinių struktūrų, atskirų dalinių vadais, diplomatais, valstybės institucijų atstovais. Kaip ir su Arestovičiumi bendravimas prasidėjo seniai, nuo Krymo aneksijos. Tuo metu jis, žinoma, nėjo tokių svarbių pareigų ir gal

buvo mažiau žinomas. LŠS ir PUG aktyviai dalyvavo propagandos dekonstravimo veikloje, tad pažįstame daug Ukrainos analitikų. Draugystė tęsiasi iki šiol. Mes nuolat konsultuojamės, kokios ir kur pagalbos reikia labiausiai.

PUG organizavo padėkos vakarą grupės rėmėjams, Ukrainos partneriams ir visiems LŠS šauliams, buvo pasidalyta nuveiktais darbais, pristatytos paramos kryptys, esami ir būsimi paramos teikimo projektai. Renginyje lankėsi LŠS vadas plk. Albertas Dapkus, kuris įteikė padėkas didžiausiems grupės rėmėjams.

Vakaro metu vyko nuotolinis pokalbis su Ukrainos draugais, kovotojais, kurių bendradarbiavimas siekia ilgus metus ir jiems teikiama būtina pagalba. Aleksėjus Arestovičius, Ukrainos prezidento V. Zelenskio patarėjas, su kuriuo PUG vadovo Egidijaus Kabašinsko draugystė prasidėjo jau 2014 metais, skyrė emociingas 10 minučių, per kurias padėkojo už paramą bei pasidalijo problemineis ir skaudžiais Ukrainai dalykais. Apsikeitus mintimis ir ateities planais su LŠS vadu, bendradarbiavimas tęsis ir tikrai nesustos.

SKAIDRUMAS IR PASITIKĖJIMAS

Paramos teikimas tik iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti paprastas dalykas, tačiau norint viską daryti teisingai reikia įveikti nemažai sunkumų, išsiaiškinti patikimus tiekimo kelius, biurokratinis niuansus. PUG visą paramą teikia oficialiai, skaidriai, užtikrina, kad siuntos pasiektų galutinai gavėjus ir nedingtų. Tam reikėjo nemažai įdirbio ir pastangų, daugelio institucijų pagalbos. Bendradarbiavimas taip pat labai svarbus ir čia, Lietuvoje, todėl dalijamės patirtimis ir bendradarbiaujame su kitomis paramos teikimo grupėmis, tokiomis kaip VŠĮ „Mėlyna ir geltona“, Ukrainos namais, „Stiprūs kartu“. Kartu galime nuveikti daugiau. x

KARININKO PROFESIJA – NEBIJANTIEMS IŠŠŪKIŲ

1

TEKSTAS: Lina Vaitiekūnaitė
NUOTRAUKOS: Eimantas Genys

„Mūsų ginklas, mūsų mokslas – Lietuvai Tėvynei!“ – tokiu šūkiu vadovaudamiesi kariūnai studijuoja Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Jauni žmonės, rinkdamiesi karininko profesiją ir studijas Akademijoje, patvirtina, kad nori prisidėti prie šalies saugumo stiprinimo.

1. Kario įgūdžiai nuosekliai tobulinami lauko pratybose.

2. Būsimieji karininkai turi pasitelkti visus gebėjimus.

3. Akademijos Karybos studijų grupės viršininkas plk. Ričardas Dumbliauskas.

DĖL TĖVYNĖS LIETUVOS

„Akademiją stojantys jauni žmonės turi įvairių motyvų ir poreikių, paprastai jų kompleksą – taigi nebūtinai yra viena šio pasirinkimo priežastis. Idealu, jeigu būsimas karininkas jau turi patriotizmo pamatus ir nuostatą, kad gali pasiaukoti dėl ko nors aukštesnio, šiuo atveju – dėl Tėvynės Lietuvos, – tvirtina Akademijos Karybos studijų grupės viršininkas plk. Ričardas Dumbliauskas. – Įgyta patirtis Krašto apsaugos savanorių pajėgose būnant savanoriu arba Lietuvos šaulių sąjungoje taip pat padeda integruotis. Bet tai neturi būti sąlyga ir reikalavimas stojant į Lietuvos karo akademiją.“

Karinis rengimas Akademijoje derinamas su universitetinėmis studijomis ir vyksta nuosekliai – kariūnai išeina Bazinio karininko

kursą, skirtą pagrindinėms karybos žinioms ir įgūdžiams, reikalingiems ne tik profesinėje karo tarnyboje, bet ir įvairiose civilinėse srityse, suteikti. Šios bazinės žinios privalomos visiems karininkams, nesvarbu, kokia jų karjeros kryptis ir pasirinkta specialybė, būsima tarnybos vieta ir pareigos.

KARINIS RENGIMAS – NUO PIRMOS DIENOS AKADEMIJOJE

Pirmakursių karinis rengimas prasideda iš karto įstojus į Karo akademiją. Tapę kariūnais, jie Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke Rukloje per septynias savaites išeina Kariūnų bazinį kario kursą ir įgyja individualių kario įgūdžių (susipažįsta su taktika, ginklais ir šaudyba, mokosi karo topografijos, inžinerijos ir pan.), kuriuos vėliau tobulina studijuodami Bazinio karininko kurso dalykus Akademijoje. Šis kursas – tai savotiška civilio transformacija į karį, kai būsimi kariūnai įgyja ne tik pagrindinių karybos žinių, bet ir pradeda pažinti komandinio darbo principus, suvokti drausmės kariuomenėje svarbą.

Grįžę į Akademiją ir prisiekę Lietuvos valstybei, jie pradeda profesines studijas pagal Bazinio karininko kurso programą. Per paskaitas gautas teorines žinias kiekvieną semestrą įtvirtina lauko taktinėse pratybose.

ĮGŪDŽIAI TOBULINAMI LAUKO PRATYBOSE

Pirmaisiais metais vyksta individualusis kario rengimas – kariūnai susipažįsta su ginklais ir įgyja karybos pagrindus, kaip ir nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atliekantys kariai. Pavasarį jie jau vykdo pirmąsias skyriaus vado užduotis.

Antrame kurse kariūnai mokosi planuoti ir vykdyti patruliavimo užduotis, mažųjų kariuomenės padalinių taktikos ir susipažįsta su būrio lygmens gynybos ir puolimo operacijomis, vadovavimo ir lyderystės filosofija.

Trečiakursiai atlieka praktiką Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų daliniuose, kur eina būrio vado pareigas. Taip pat dalyvauja pratybose apgyvendintoje vietovėje ir veikia mūšio mieste sąlygomis, mokosi valdyti krizes, veikti kuopos lygmens gynybos ir puolimo operacijose.

Vasarą trečio kurso kariūnų laukia paskutinis Bazinio karininko kurso egzaminas – Būrio vado kovos kursas. Būsimieji karininkai per lauko taktines vertinamąsias pratybas turi pasitelkti visus planavimo, vadovavimo, ginklo valdymo gebėjimus ir individualius kario įgūdžius. Jie parodo, kaip įsisavino

2

3

taktikos ir kitų karybos dalykų žinias, yra išmokę priimti sprendimus įvairiose nestandartinėse situacijose, pasirenę imtis vadovavimo ir lyderystės užduočių. Tai praktinis egzaminas, kurio metu jie vertinami kaip būrių vadai.

Ketvirtame kurse, pavasarį, baigusių universitetines studijas ir apgynusių baigiamąjį bakalauro darbą būsimųjų karininkų dar laukia bendrųjų kompetencijų ir specialieji kursai: aplinkos apsaugos, šaudymo vadovo, parašutinio rengimo, C kategorijos vairavimo, fizinio rengimo instruktoriaus ir kt.

KARININKO PROFESIJA SKATINA NUOLAT TOBULĖTI

Visus ketverius metus kariūnai laukia dienos, kai Lietuvos Respublikos Prezidentas jiems suteiks pirmąjį karininko – leitenanto –

laipsnį. Tai – labai svarbus pasiekimas, tačiau jo kaina, pasak Akademijos Karybos studijų grupės viršininko plk. Ričardo Dumbliausko, taip pat yra didelė, nes, kad galėtum jį gauti, reikia ruošti ir mokytis nuo pat pirmųjų studijų dienų, nebijoti naujų iššūkių, kad ir netikėtų ar, atrodo, sunkiai įveikiamų. O įgyta karininko profesija skatina ir baigus Karo akademiją nesustoti, nuolat tobulėti ir siekti dar daugiau.

Norintieji tapti karininkais kviečiami rinktis studijas Lietuvos karo akademijoje. Kandidatų atranka jau prasidėjusi ir registruotis į ją galima tiesiogiai Akademijos interneto svetainėje, stojantiesiems skirtoje rubrikoje „Nuolatinės bakalauro studijos“ (<https://www.lka.lt/nuolatinės-bakalauro-studijos/>). x

ALKIS YRA BLOGAS VIRĖJAS

TEKSTAS: Raminta Kiudulienė

NUOTRAUKA: Vytauto Didžiojo karo muziejus

1. Lietuvos kariai valgo lauke.
XX a. 3-4 deš. Fotografas K. Venys.

ATSAKINGI TARPUKARIO VALGIO GAMINTOJAI

Praejusio mėnesio „Trimto“ numerio straipsnyje „Mityba karo lauke“ buvo pristatyta kariuomenės maisto ir jo gamtinio technikos raida ir kaip visa tai keitėsi istorinių įvykių akivaizdoje. Šiame numeryje sužinosite, kaip pasikeitė ir kuo skiriasi tarpukario Lietuvos ir atsikūrusios moderniosios Lietuvos kariuomenės mityba ir maisto gamtinio technika.

Vis dėlto, jei alkis yra blogas virėjas, tuomet kas yra geras virėjas? 1932 metais išleistas kariuomenės intendanto leidinys – vadovėlis „Kareivio virėjas“ deklaruoja, kad alkanas žmogus jau yra visuomenės nelaimė. Jei kalbėtume tik apie kareivį, tad ir vadovėlyje teigiama, kad iš maisto turima gauti ne tik alkio

pasotinimą, bet ir malonumą. O tam, kad patirtume ne tik sotumo jausmą, bet ir malonumą – patiekalas turi gražiai atrodyti, skaniai kvėpėti ir būtų švariai „paduotas“. Natūralu, kad už valgio kokybę yra atsakingi jo gamintojai, o netinkamus ir apsileidusius virėjus vadovėlio autoriai siūlo tiesiog pakeisti tinkamesniais.

Tiesa, jau tarpukario buvo pastebėta, kad dažnu atveju dėl prastos ar primityvios maisto gamtinio technikos būklės maisto kokybė taip pat nukenčia, tačiau nurodoma, jog nedidelis ar smulkus įrenginio patobulinimas žymi maisto skonio ar kokybės pagerėjimą.

Kad aiškiau įžvelgtumėte tarpukario ir šių laikų kariuomenės mitybos skirtumus, pateikiami keli receptai iš vadovėlio.

Primygtinai patariama kiekvienam virėjui savo nuožiūra sąlyginai keisti receptūrą ir taip atrasti tinkamiausią skonį. Nėra aišku, kokiomis tiksliai lauko virtuvėmis naudojosi Lietuvos tarpukario kariuomenė, tačiau remiantis Vytauto Lesčiaus straipsniu „Lietuvos kariuomenės aprūpinimas [1921–1940]“ galima teigti, kad maisto gamtinio technika buvo pirkti užsienyje, didžiausia tikimybė – Vokietijoje, todėl ir virtuvės, tikėtinausia, buvo būtent vokiškos. Maisto gamtinio įrangos vienetų skaičius taip pat buvo pakankamas. Tame pačiame V. Lesčiaus straipsnyje pagal pateiktus duomenis galima matyti, kad lauko virtuvių poreikis galimai buvo išpildytas.

MODERNIEJI KARIUOMENĖS VIRĖJAI IR JŲ PATIEKALAI

Akivaizdu, modernėjant kariuomenei ir jos technikai, kartu su ja keičiasi ir valstybės karių maistas, jo kokybė bei sudėtis.

Norėdama išsiaiškinti, kaip atrodo šiuolaikinio Lietuvos kario mitybos paveikslas, kreipiausi į MPB „Geležinis Vilkas“ Logistikos bataliono Paskirstymo būrio tiekimo ir maitinimo skyriaus vades, kurios man atsakė į kelis svarbiausius klausimus.

Kaip atrodo standartinis kario meniu lauko pratybų metu?

Kario meniu lauko sąlygomis suvienodintas visoje kariuomenėje, jo valgiaraštis ir receptūra patvirtinta kariuomenės vado įsakymu. Valgiaraštis sudarytas išlaikant kariui reikiamą kalorijų kiekį ir maisto įvairovę.

Gal galite pakomentuoti kario mitybą pratybų metu – tiek sausą, tiek „šiltą“ davinį?

Sausas maisto davinys sudarytas atsižvelgiant į karių mitybos fiziologines normas [kariams kalorijų apskaičiuotas kiekis atitinka fizinį krūvį]. Sauso maisto davinys skirtas vienam kario kartui, jei karys vykdo svarbią operaciją visą dieną, dienos sauso davinio norma yra 3 vnt. pusryčių, pietūs, vakarienė, nes ne visada yra galimybė karį aprūpinti karštu maistu. Sauso maisto davinio yra 10 rūšių, pavyzdžiui,

1. vištienos košė su grikiomis [konservai], duona [traški], medus, riešutai, tirpusis gėrimas, šokoladas, arbatžolės, cukrus, kramtomoji guma, drėgna servetėlė, sausas kuras, šildytuvas [mėsos konservams su garnyru], padėklas karštam gėrimui paruošti, vienkartinis šaukštas, dirželis pakuotei užveržti.

2. Kiaulienos košė su ryžiais [konservai], duona [traški], džemas, riešutai, tirpusis gėrimas, šokoladas, kava, cukrus, kramtomoji guma, drėgna servetėlė, sausas kuras, šildytuvas [mėsos konservams su garnyru], padėklas karštam gėrimui paruošti, vienkartinis šaukštas, dirželis pakuotei užveržti.

Ar turite išsimintinų istorijų, susijusių su maisto gamyba (maisto gamybos technika) pratybų metu?

Istorijų nutinka įvairiausių. Tenka patekti į nepatogias, komiškas, sudėtingas situacijas ar begalę istorijų, iš kurių tik paskui prisiminę juokiamės.

Viena iš jų – skubėjome virti pietus, nes meniu buvo sudėtingas gamtinio atžvilgiu. Jau ryte vėlavome pagaminti pusryčius, kariai pavalgė ir teko skubiai virti pietus. Iš skubėjimo visi lakstėme pašėlę, na, ir pamiršome, kad užvirė mūsų sriubos katilai. Visi lakstėme aplink, bet sriubos nė vienas nepamaisėme... Kadangi katilai yra aukšto slėgio, niekas sriubos neatidarė, nepamaisė ir dėl to užkilo katilo slėgis ir visa sriuba „išlėkė“ mums ant lauko virtuvės stogo. Ėmė lyti pupomis ir jautienos gabaliukais su svogūnais. Aplinkui lauko virtuves vaizdas buvo nekoks, mėtėsi daržovės, mėsos gabaliukai ir viskas, kas buvo sriuboje. Visi išsigandome ir sustingome, sustojome pažiūrėti, kas įvyko, tačiau sriubos nebeturėjome. Pietų metas, o visa sriuba ant žemės. Pavargę ir pikti kariai sriubos tądien tiesiog negavo, nes ji išlėkė į orą, o naujai virti nebebuvo nei laiko, nei produktų.

Visi tada susibarėme, bet atėjus vakarui su tais pačiais kariais, kurie liko be sriubos, skaniai prisijuokėme.

Kalbintos skyriaus vadės atsiuntė dabartinį kariuomenės vado patvirtintą meniu, kurį panagrinėjus galima teigti, kad ypač daug dėmesio yra skiriama vaisiams ir daržovėms. Visos dienos racione šių produktų yra gausus pasirinkimas. Taip pat kiekvieną dieną kariui puikiai pavyksta pasmalžiauti gautu šokoladu ar bandele.

Jeigu lygintume pagrindinius visos dienos patiekalus, tikiu, kad receptūra ir naudojami priedai skiriasi nuo tarpukarinės kariuomenės mitybos, tačiau pagrindiniai ingredientai – mėsa ir kruopos, vis dar vyraujantis kaip pagrindinis produktas ir modernioje Lietuvos kariuomenėje.

SOTI KARO TECHNIKOS EKSPOZICIJA

Karo technikos ekspozicijoje, esančioje Kaune, gausu eksponatų, iš kurių trys tam tikru metu maitino ir girdė Lietuvos kariuomenės karius.

Visais laikais svarbiausias ir pagrindinis maisto produktas kariuomenėje – duona. Ekspozicijoje puikuojasi 1975 metais pradėtas gaminti sunkvežimio – duonkepė ant Lenkijoje gaminto sunkvežimio „Star 660“ platformos. Sunkvežimio būdoje buvo transportuojami produktai, maišoma ir kildinama tešla, kuri suskirstoma porcijomis, sudedama į sudvigubintas formas. Priekaboje formos buvo sudedamos į tam skirtas lentynas, kurios sukosi ratu aplink stiprią kaitrą skleidžiantį cilindrą, kol iškepė. Kad lengviau būtų įsivaizduoti, kaip atrodo kepimo procesas, prisiminkite lietuviškąjį šakotį ir jo kepimo būdą. Labai panašu.

Šios duonkepės mastai taip pat atskleidžia ypatingus skaičius – vienu kepimu paruošiami 108 kepalai duonos, o per parą net – 3 tonos duonos.

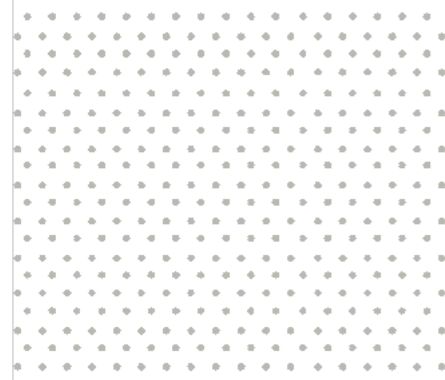
Toje pačioje aikštelėje puikuojasi ir dvi, tarpusavyje panašios, bet kartu ir skirtingos lauko virtuvės. Viena iš jų – sovietinė, o kita – vokiška.

Sovietinė, dviejų katilų, lauko virtuvė yra kiek senesnė nei vokiška, tačiau abi veikia tuo pačiu principu – sudėtos malkos krosnelėje yra uždegtos ir tokiu principu laukiama maksimalios kaitros maistui gaminti pradėti. Tiesa, vokiška virtuvė gali veikti ir skysto kuro pavidalu. Jei kalbėtume apie talpyklą ir kiekius, sovietinės virtuvės talpyklos yra 110 ir 75 litrų, vokiškosios gerokai didesnės. Lauko virtuvių darbuotojus buvo ypač svarbu apmokyti dirbti su tokiomis virtuvėmis, o svarbiausias gamybos momentas – saugiai ir iš lėto atveržti dangčius, lėtai išleisti susidariusį slėgį ir karštus garus ir pasirošti samčiais išdalyti porcijas alkaniesiems kariams. Akivaizdu, kad patiekalų ir receptūrų įvairovė gaminant tokiose lauko virtuvėse buvo skurdoka, tad didžiajame inde buvo verdama košė, na, o mažajame, atsižvelgiant į oro sąlygas, arbata arba kompotas. Šiuo atveju nuliūsti nereikėtų, juk dažnu atveju košės ir arbatos kombinaciją papildydavo kiek įvairesnis sausas davinys. Prisimenant praeito mėnesio numerio straipsnį apie karo lauko mitybą, bene pirmasis pastarojo sakinytis teigia, kad kareivis tuščiu skrandžiu nekariauja. Panašu, kad Lietuvos kariuomenės kariai visais laikais buvo ne tik tuščiais, bet ir laimingais skrandžiais. x

IŠMOK GINTI TĖVYNĘ 2022

„Išmok ginti Tėvynę“ renginys pirmą kartą suorganizuotas 2014 metų rugsėjo 25–27 dieną. Mintis suorganizuoti pirmąjį renginį kilo spontaniškai, vieno KTU studentų korporacijos „TauTiTo“ susirinkimo metu. Tuo metu korporantai nusprendė, kad būtų prasminga ne tik smagiai praleisti laiką gamtoje, bet ir įgauti žinių, kaip joje išgyventi ir ne tik.

Jungtinės Lietuvos studentų korporacijų pajėgos: KTU studentų korporacija „TauTiTo“, Lietuvos šaulių studentų korporacija „Saja“, LSMU studentų ir gydytojų korporacija „Fraternitas Lituania et Patria“, studentų ateitininkų technikų korporacija „Grandis“ ir VU TSPMI studentų korporacija „RePublica“ surėmė pečius ir įgyvendino spontaniškai kilusią idėją, kuri virto prasmingu projektu, skatinančiu domėtis Tėvynės gynyba ir kalbėti apie pilietiškumą.

TEKSTAS: Gertrūda Šitkauskaitė
NUOTRAUKOS: Rimas Šeperys

1

Šiųmetis „Išmok ginti Tėvynę“ paskaitų ciklas neteisėtai Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą kontekste įgavo kitą prasmę, paskatino studentus įtraukti kuo daugiau žmonių kalbėti ir diskutuoti apie valstybės saugumą ir jos gynybos užtikrinimą. Prie renginio organizavimo dirbo gausios korporacijų pajėgos – korp! Saja, korp! TauTiTo, Corp! RePublica ir korp! Fraternitas Lituania et Patria atstovai.

Renginys, pirmuosius keletą metų vykęs kaip vienos dienos susitikimo metu įgaunamų teorinių ir praktinių žinių užtvirtinimas, šiemet vyko platesniu formatu: viso renginio metu įvairių sričių specialistai iš viso pravedė 10 paskaitų, kurios vyko nuotoliniu arba mišriu būdu. Paskaitų temos pasirinktos atsižvelgiant į jų aktualumą ir galimybę žinias pritaikyti praktikoje.

Paskaitų ciklas prasidėjo kovo 22 dieną kartu su dr. Nerijumi Maliukevičiumi jo paskaitoje „Rusijos dezinformacija Lietuvoje“. Ne paslaptis, kad prasidėjus kariniams veiksams Ukrainoje padidėjo

ne tik besidomintiųjų šia tema žmonių skaičius, bet ir informacijos kiekis apie vykstančius įvykius. Šią temą pratęsė su doc. dr. Viktoru Denisenko jo vedamoje paskaitoje „Kremliaus propaganda kaip informacinio karo įrankis“. Apie kibernetinę saugą kalbėjo ir IT ekspertas Nerijus Skruodys.

Gyvai ir nuotoliniu būdu klausytojai galėjo prisijungti į Nikolajaus Medvedevo paskaitą „Radiacinė sauga. Ką reikia žinoti kiekvienam piliečiui“.

Mokymuose buvo paliesta ir medicinos tema. Gydytojas Mantas Jukna vedė paskaitą „Pirmoji medicinos pagalba taktinėje aplinkoje“, o kadangi susitikimas sulaukė didelio klausytojų susidomėjimo, sutarėme, kad Mantas inicijuos ir antrąją mokymų dalį. Dr. Aurelijus Veryga pasakojo „Kaip gyventi su patiriamu stresu?“. Įvertinę praėjusią pandemiją ir prasidėjusį karą, turbūt ne vienas pastebėjo, kad stresas pastaruoju metu dažnas palydovas mūsų gyvenime, neleidžiantis ramiai gyventi įprasto

gyvenimo. Vykstant Rusijos agresijos veiksams Ukrainoje dažnai girdime aplinkinius, teigiančius, kad naujienos apie prasidėjusį karą, o ypač mintys dėl spėliojamų ateities įvykių, kelia didelį nerimą, jaukiantį nusistovėjusią kasdienybės ramybę. Diskutuodami, kokios temos šiuo metu galėtų būti aktualios klausytojams, nusprendėme, kad Eimanto Lukoševičiaus paskaita „Streso valdymas“ bus aktuali ne vienam klausytojui.

Pilietinio pasipriešinimo pajėgumai – viena svarbiausių valstybės saugumo garantijų. Piliečių pasipriešinimas yra ne tik teisė, bet ir pareiga, tad kiekvieno vaidmuo yra ypač svarbus. Teorinių žinių apie jauno žmogaus galimybes papildyti pilietinio pasipriešinimo pajėgumus dalyviams suteikė ats. mjr. Albertas Daugirdas paskaitoje „Jaunimo vaidmuo pilietinio pasipriešinimo metu“. Jaunimas, kaip aktyvi visuomenės dalis, geba greit reaguoti į pasikeitusias aplinkos sąlygas ir ieškoti iššūkių sprendimo būdų.

Viena daugiausia dalyvių dėmesio sulaukusių paskaitų – karybos eksperto, Vilniaus universiteto docento dr. Deivido Šlečio ir Lietuvos karo akademijos instruktoriaus, „korp! Saja“ sendraugio mjr. Almino Sinevičiaus diskusija – „Šiuolaikinis karas – teorija praktikoje: ar mes pasirengę ateičiai?“. Susitikimas sulaukė daugiau kaip pusšimčio dalyvių dėmesio bei jų aktyvumo užduodant klausimus ir siekiant išsiaiškinti, kiek karo teorija skiriasi nuo vyraujančios praktikos ir ar tai lemia pasisekimą mūšio lauke bei ar remdamiesi egzistuojančia praktika galime nuspėti, kokios raudonos linijos bus peržengtos ateityje.

Siekiant neapsiriboti tik diskusijomis ir teorinėmis žiniomis, paskutiniu projekto akcentu tapo tradicinis žygis, vykęs gegužės 15 dieną Kauno rajone, Kulautuvoje, kuriame dalyvavo Lietuvoje veikiančių korporacijų, kitų organizacijų atstovai. Jo metu dalyviai įgijo pirmosios medicinos pagalbos žinių, vykdė pamokančias išgyventi ekstremaliosios situacijos metu bei radijo ryšio užduotis.

„Korp! Saja“ narys, vienas iš renginio „Išmok ginti Tėvynę“ žygio organizatorių Rokas Grigaliūnas teigė, kad orientacinis žygis buvo sudarytas taip, kad dalyviai galėtų ne tik pasivaikščioti gryname ore saulėtą pavasario dieną, bet ir patobulintų darbo komandoje, topografijos, radijo ryšio ir išgyvenimo miške įgūdžius. Jiems teko ieškoti punktu naudojantis koordinatėmis ir žemėlapiu, nuolatos bendrauti su štabavieta radijo ryšiu, įkurti laužą naudojant ugnies skeltuvą. Žygio maršrutas

2

3

buvo labai dinamiškas: komandos pabuvo ne tik miške, bet ir miestelyje, Nemuno prieplaukoje, o kojoms neleido atsipalaiduoti nuokalnės ir įkalnės. „Kulautuvos kraštas – nuostabi vieta tokioms veikloms. Dalyviai į paskutinį žygio tašką grįžo su šypsena, manau, tai geriausias pritarimas organizatoriams, kad renginys sekėsi gerai“, – mintimis dalijosi Rokas.

Nors projektas ir sulaukė daug visuomenės dėmesio, o į paskaitas rinkosi ne tik studentai ir moksleiviai, bet ir likusi visuomenės dalis, svarbu suprasti, kad tai negali būti tik vienetinė iniciatyva. Kiekvienas pasipriešinimas prasideda nuo noro. O kiekvienas noras kyla iš motyvacijos ir pasiruošimo.

Nuo vasario mėnesio pabaigos prasidėjusi agresija prieš Ukrainą kaip niekada motyvuoja mus ruoštis ir atnaujinti savo žinias, todėl tokios iniciatyvos kaip „Išmok Ginti Tėvynę“ negali būti pamirštos ar vertinamos kaip dar viena prabėganti tendencija. Lietuvos šaulių sąjunga bei

kitos karinės struktūros yra pasiruošusios bendradarbiauti ir padėti visuomenei suprasti jos vietą ekstremaliųjų situacijų metu, todėl šiandien pats metas domėtis ir plėsti savo žinias.

Džiaugiamės korporacijų iniciatyva ir bendradarbiavimu, bet kviečiame bendradarbiauti ir Jus: kalbėti, diskutuoti, galvoti apie tikslingą visuomenės įgūdžių formavimą ir tobulinimą bei kurti naujas iniciatyvas kartu. Su mumis susisiekti visada galite info@saja.lt. x

1. Žygio maršrutas – labai dinamiškas: komandos pabuvo ne tik miške, bet ir miestelyje, Nemuno prieplaukoje.

2. Visi laimingi, įveikę savo kilometrus.

3. Dalyviai įgijo pirmosios medicinos pagalbos žinių.

ŠAULIO DIENA

TEKSTAS: Stasys Ignatavičius

NUOTRAUKA: Ribikauskas
1929 m. „Trimitas“
Nr. 26 birželio 27 d.

1920 metų birželio 27–29 dienomis Kaune įvykusiame pirmajame LŠS dalinių atstovų visuotiniame suvažiavime, be priimtų Šaulių sąjungos nutarimų ir išrinktos pirmosios Centro valdybos, buvo nutarta Šaulio dieną minėti drauge su Joninėmis – birželio 24 dieną, nes ir tarpukario Lietuvoje ši diena buvo ne darbo diena, todėl ir šventė buvo iškilmingesnė.

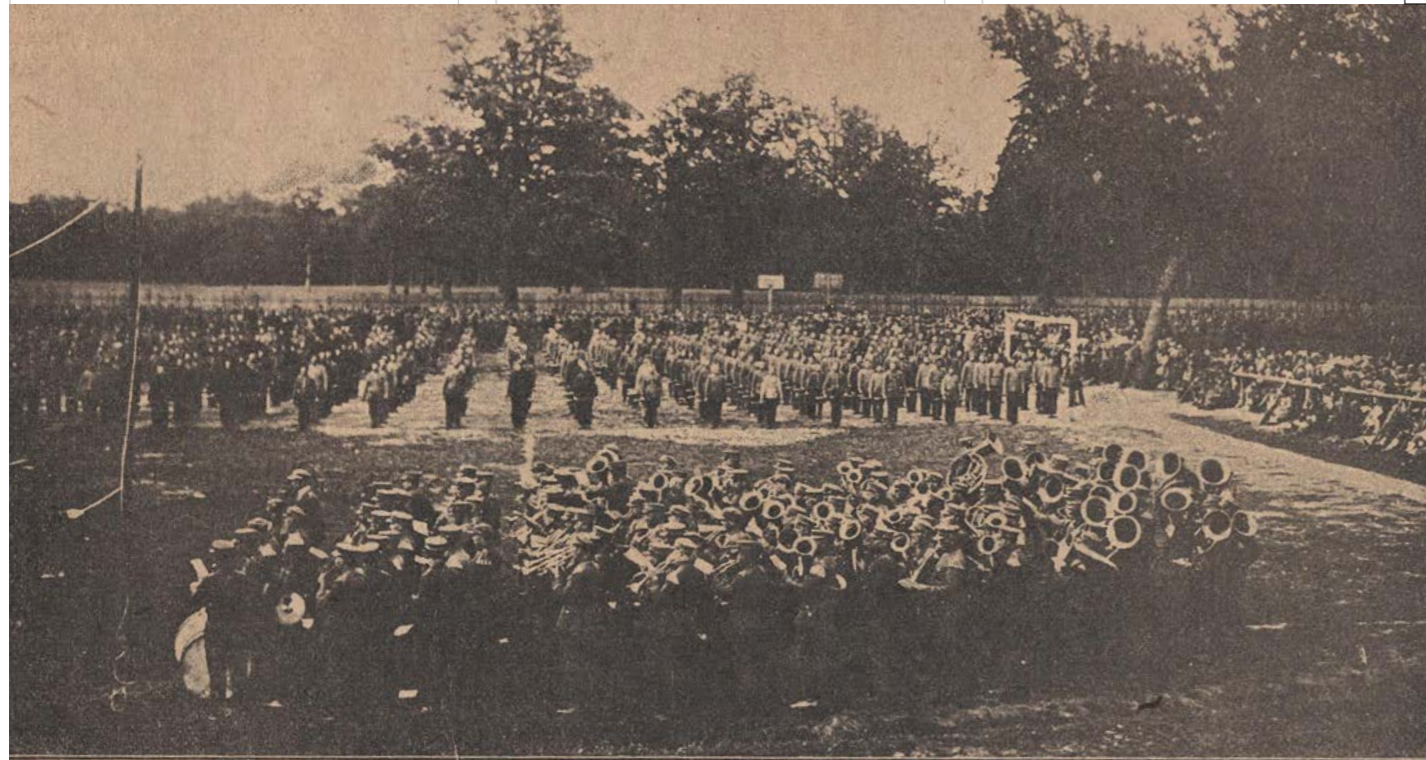
1922 metų birželio 23 dieną Kaune, prie Napoleono kalno, buvo surengta pirmoji Šaulio dienos šventė, kuri tarpukario Lietuvos organizacijoje tapo tradicinė. Kasmet [iki sovietinės okupacijos] Šaulio dienos ir Joninių laužai degdavo ant Napoleono ir Rambyno kalnų, Šaulio dienos šventei parinktos vietose. Ypačingi Šaulio dienos renginiai birželio 24 dieną vykdavo ant Graužikų dvaro Žvėryno kalno, kur į organizacijos šventę suvažiuodavo ne tik aplinkinių miestų ir miestelių šauliai, valdininkai, kariškiai ir gyventojai, bet ir garbingi svečiai iš Laikinosios sostinės. Į šventę atvažiuodavo Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, tuomečiai ministrai pirmininkai, ministrai... Tik 1929 metais ant Žvėryno piliakalnio neliepsnojo laužai – pagerbiant tais metais mirusį Šaulių sąjungos įkūrėją,

ideologą ir pirmąjį viršininką Vladą Putvinskį. Lietuvoje 1989 metais atkūrus Šaulių sąjungą, pirmoji Šaulio dienos šventė buvo organizuota 1990 metų birželio 23–24 dienomis Kačerginėje ir ši tradicija buvo tęsiama ilgą laiką.

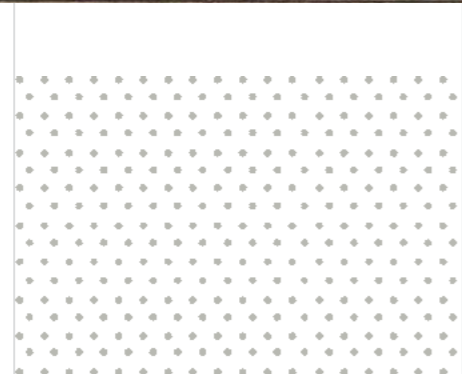
1997 metų liepos 2 dieną Lietuvos Respublikos Seimo priimtame Lietuvos Respublikos šaulių sąjungos įstatyme yra rašoma: „... Lietuvos šaulių sąjunga tęsia 1919 m. birželio 27 d. įkurtos organizacijos veiklą.“ Tad tęskime ne tik mūsų istorinės organizacijos veiklą, bet ir tradicijas bei istorinį paveldą, saugokime jį...

Šaulio dieną švęskime birželio 24 dieną, o birželio 27 dieną – Lietuvos šaulių sąjungos įkūrimo dieną. x

1

13

1. Šaulio dieną kasmet iškilmingai švęsdavo visoje Lietuvoje. 1929 m. šaulių gimnastika su šautuvais Kaune orkestrui pritariant.

„TRIMITO“ PRIEŠAUŠRIS

Birželio 1 dieną Lietuvos šaulių sąjungos žurnalas „Trimitas“ paminėjo savo 102-ąsias leidybos metines. Norėtusi prisiminti žurnalo leidybos pradžią, vadinamąjį priešaušrį... „Trimitas“ neatsirado be nieko, o ir jaunai šaulių organizacijai reikėjo savo oficialaus leidinio, kuriame atsispindėtų organizacijos veikla, kovos už Lietuvos nepriklausomybę, pasiekimai, informacija ir visi kiti šauliški reikalai.

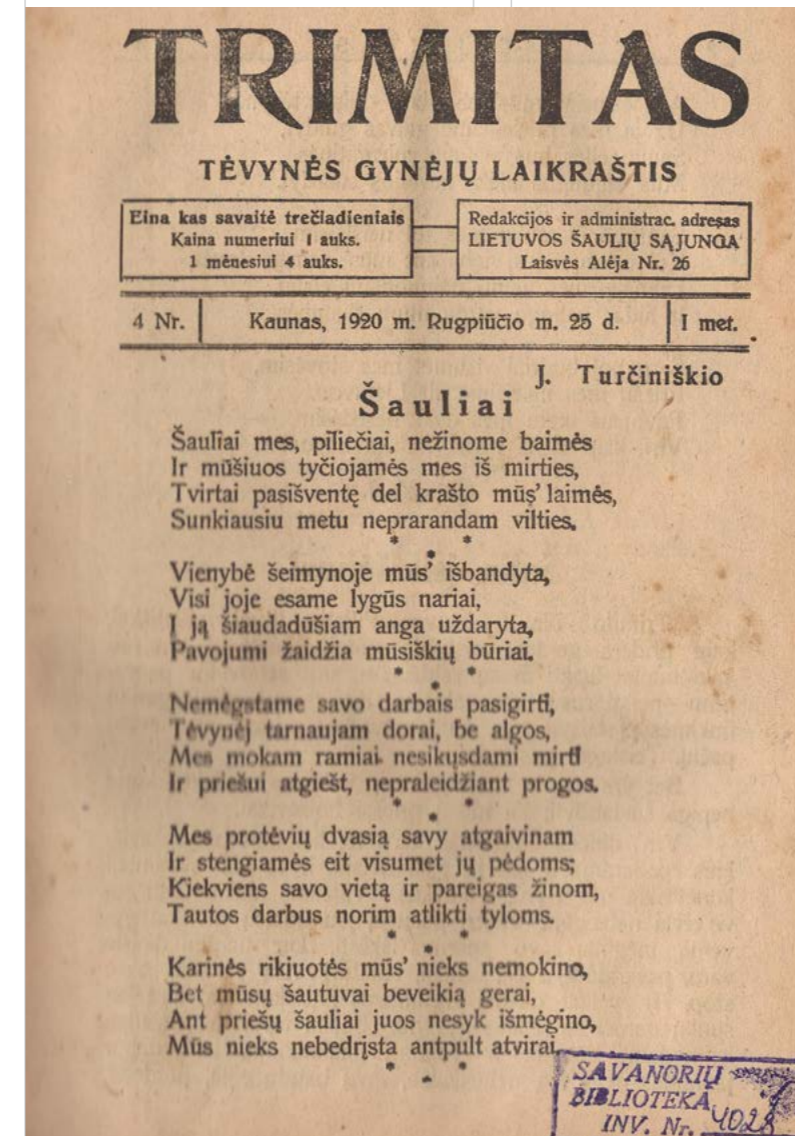
Šauliško oficiozo reikalais pradėta rūpintis 1919 metų rudens pradžioje ir šį klausimą iškėlė pats Sąjungos įkūrėjas ir ideologas Vladas Putvinskis – nacionalinio judėjimo prieš Rusijos carinę santvarką veikėjas, knygnešys, spaudos platintojas ir rašytojas. Jis spausdintą žodį vertino ne mažiau kaip kulką. 1919 metų rugsėjo 8 dieną įvykusiame LŠS visuotiniame suvažiavime

šis klausimas buvo iškeltas ir laikinai, kol nebus savo leidinio, buvo nutarta viešuosis Šaulių sąjungos skelbimus ir informaciją spausdinti „Kariškių žodyje“ ir „Lietuvoje“.

Tų pačių metų lapkričio mėnesį LŠS Centro valdyboje buvo nutarta įsteigti Literatų komisiją, kuriai sudaryti buvo paskirtas Bronius Ralys. Šios komisijos nariai pasiskirstė visus Lietuvoje leidžiamus laikraščius, kuriems teikė straipsnius apie Šaulių sąjungą ir jos užmojus. Be to, komisijos nariai sekė, kas apie šaulius buvo rašoma kitų autorių, ir tuos laikraščius numerius rinko ir klasifikavo. Gruodžio 22 dieną LŠS Centro valdybos posėdyje nutarta visus šiuos straipsnius išleisti atskiru leidiniu – almanachu. Šį pasiūlymą pateikė pats V. Putvinskis, tad jis pats ir apsiėmė almanacho leidybos įgyvendinimu. Tai buvo pirmasis savo pagrindinio leidinio leidybos daigas.

Reikėtų paminėti, kad prasidėjus kovoms su bermontininkais Šaulių šauliai gruodžio 1 dieną pradėjo leisti laikraštį „Partizanas“ (jį šauliai leido šapirografuotą, išėjo keli numeriai). „Partizane“ atsispindėjo lietuvių karių ir šaulių-partizanų ryžtinga kova su bermontininkais ir jų vykdomu smurtu. Galutinis taškas dėl savo leidinio leidybos buvo padėtas 1920 metų vasario 15–17 dienomis įvykusiame pirmajame LŠS skyrių atstovų suvažiavime. Nors šiame suvažiavime nebuvo priimti būsimo leidinio nuostatai, suvažiavimas įpareigojo Centro valdybą kuo skubiau imtis leidybos reikalų. Suvažiavime V. Putvinskis siūlė šaulių organizacijai leisti du laikraščius: vienas būtų skirtas ideologijai ir organizacijai, o antras – sportui, kultūrai ir menui. Tačiau suvažiavimas atmetė šį pasiūlymą ir nutarė keturis kartus per metus leisti iliustruotą laikraštį, kuriame atsispindėtų organizacijos ideologija, veikla, sportas, kultūra ir informaciniai pranešimai. Vasario 20 dieną Centro valdyba laikraščio leidybą pavedė prezidentui. Tačiau iškilęs pavojus Lietuvos nepriklausomybei (vyko Nepriklausomybės kovos) privertė šaulių vadus imtis šautuvų ir ginti šalies valstybingumą.

Prie laikraščio leidybos Centro valdyba grįžo tik balandžio 21 dieną. Posėdyje buvo galutinai nuspręsta – laikraštis bus mėnesinis ir jį redaguos Matas Šalčius. Redaktoriui padės jau minėta Literatų komisija, o kontroliuos – Centro valdybos prezidentas. Tame pačiame posėdyje buvo patvirtinta ir paties laikraščio programa, kurią sudarė pats V. Putvinskis. Buvo aptartos ir kai kurios smulkmenos: laikraštis turės būti ne mažesnis kaip 20 puslapių po 3 tūkstančius raidžių kiekviename numeryje, redaktoriui skiriamas 1 500 auksinų (tokia tais laikais buvo Lietuvos valiuta) atlyginimas, redaktorius be atskiro mokesčio rašys vedamuosius straipsnius ir kroniką, redaguos gaunamus straipsnius ir kt. Klausimas dėl laikraščio pavadinimo sukėlė daug diskusijų, kol galop buvo apsisistota prie „Trimito“ pavadinimo. Tai buvo argumentuota mūsų „bočių didžiaviryų“ galybe, kurie trimito garsais kviesdavo savo bendražygius kovoti su priešais, vėliau šį aidą atkartoję „piemenėlių trimitai“ ir pagaliau per Lietuvą nuvilnijo „nubudusios tautos trimitai“. Pirmo numerio vedamajame straipsnyje Centro valdyba rašė, kad naujasis laikraštis turi „auklėti visuomenėje pilietinę, demokratinę sąmonę, neperkošą per bet kokią partinį koštuvą...“ Beje, 1920 metais laikraštis buvo leidžiamas kaip „Tėvynės gynėjų laikraštis“. Tik 1921 metais jis tapo Lietuvos šaulių sąjungos laikraščiu, o vėliau – žurnalu. x

ŽYMĖTINAS SUPUOLIMAS

1

TEKSTAS: Birutė Malaškevičiūtė

1. Trys studentai - lietuvis Nagevičius, latvis Snikersas ir estas Lossmanas.

Toks pavadinimas puikavosi prie šios nuotraukos, išspausdintos kultūros-visuomenės paveiksluotame laikraštyje „Naujas žodis“ 1925 metais, teigiant, kad nuotrukai – 20 metų. Užrašas po ja skelbė: „Prieš karą Petrapily Karo Medicinos Akademijoje mokinosi trys studentai – lietuvis Nagevičius, latvis Snikers ir estas Lossman.“ Visi jie, baigę Akademią, gavo daktaro laipsnį ir tarnavo rusų karo žinyboj.

Prąėjo eilė metų. Karas suardė galingosios Rusijos pamatus, o revoliucija nuvertė senosios Rusijos rūmą ir jame kalėjusios tautos įgijo laisvę. Įsikūrė naujosios valstybės.

Anuos tris studentus šiandien matome karo sanitarijos skyrių viršininkais Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje.*

Šią trijulę vienijo ne tik medicina. Kiekvienas iš jų gimnaziją baigė aukso medaliu. Aktyviai dalyvavo atkuriant savo valstybių nepriklausomybę. Visi buvo generolai, dalyvavę visuomeninėje veikloje. Susidūrė su sovietine okupacija ir čia „žymėtinas supuolimas“ pradėjo skirtis. Šis pasakojimas – kuklus bandymas apžvelgti trijų išskirtinių asmenybių gyvenimus.

Vladas Nagevičius (šioje nuotraukoje – jaunuolis kairėje ir mums geriausiai žinomas, tad čia bus paminėti tik keli faktai iš jo gyvenimo) gimė 1880 metų birželio 17 dieną. Baigęs gimnaziją įstojo į Sankt Peterburgo archeologijos institutą. Jį baigęs studijavo Karo medicinos akademijoje. Paskirtas karo laivyno gydytoju. Dalyvavo Pirmajame pasauliniame kare. 1918 metais Kryme subūrė lietuvių pabėgėlius ir su jais grįžo į Lietuvą. Įstojo savanorių į kuriama kariuomenę, buvo pirmasis Lietuvos kariuomenės karo gydytojas. 1918 metų spalio 15 dieną įsteigus Apsaugos komisiją, paskirtas jos prezidiumo sekretoriumi, o 1918 metų gruodžio 21 dieną – Karo sanitarijos tarnybos viršininku. Susirgęs liko lenkų okupuotame Vilniuje, 1919 metų gegužę atvyko į Kauną, dirbo kariuomenės lauko sanitarijos inspektoriumi, o nuo 1919 iki 1940 metų vadovavo Krašto apsaugos ministerijos Karo sanitarijos tarnybai. Įkūrė Sanitarijos puskarininkių mokyklą. Aukštuosius karo sanitarijos kursus. 1920 metais pradėjo kurti Karo muziejų Kaune, kuris atidarytas 1921 metų vasario 16 dieną. Buvo jo viršininku. Vladas Nagevičius – vienas pirmųjų profesionalių Lietuvos archeologų.

1922 metais įsteigė Lietuvos karininkų ramovę. Dalyvavo Gyvūnų globos draugijos veikloje. 1923 metais išrinktas į Vyriausiąjį Lietuvos komitetą tautiniam laivynui steigti, vadovavo Lietuvos sporto lygai, organizavo olimpinį sąjūdį. Drauge su kitais 1923 metais įkūrė Lietuvos jūrininkų sąjungą. 1924 metais įkūrė Karo invalidų šelpimo komitetą, jam vadovavo. Iš karo invalidų subūrė pučiamųjų orkestrą ir Karo muziejaus garbės sargybą. 1925 metais Lietuvos šaulių sąjungos centro valdybos narys. 1925–1928 metais vadovavo Lietuvai pagražinti draugijai.

1940 metais, pirmosios sovietinės okupacijos metais, buvo panaikintos lietuviškos organizacijos, iš Vlado Nagevičiaus atimtos visos turėtos pareigos. 1941 metais buvo Lietuvių aktyvistų fronto Kauno štabo patarėju, dalyvavo Birželio sukilime. Nuo 1943 metų pirmojo generalinio tarėjo generolo Petro Kubiliūno patariamiosios tarybos narys, vienas Vietinės rinktinės kūrėjų (1944 metais). Pasisakė prieš SS legiono formavimą Lietuvoje, buvo persekiojamas Gestapo. Generolas iš Lietuvos išvyko 1944 metais. Pradžioje į Vokietiją, 1949 metais – į JAV. Mirė 1954 metų rugsėjo 15 dieną Klivlande, būdamas 74 metų. 1995 metais palaikai perlaidoti Kretingoje.

Amžininkai jį prisiminė kaip aukštą (apie 190 cm), tvirtos sveikatos, gerą oratorių, nepaprastai inteligentišką, tolerantišką, labai plačių pažiūrų eruditą, turėjusį tvirtas dorovės ir garbės nuostatas.

Arthuras Lossmannas (šioje nuotraukoje – jaunuolis, stovintis per vidurį) – Estijos karo medicinos pradininkas ir pirmasis vadovas gimė 1877 metų spalio 5 dieną. Baigęs gimnaziją mokėsi Sankt Peterburgo karo medicinos akademijoje. Po mokslų paskirtas karo gydytoju. Beje, studijų metais buvo labai aktyvus estų studentų draugijų narys. Dalyvavo Rusijos–Japonijos kare.

1907 metais A. Lossmannas paliko karo tarnybą ir pradėjo verstis privačia praktika, tuo pat metu dirbo Karo medicinos akademijoje. 1910 metais pradėjo dirbti Sankt Peterburgo miesto savivaldybėje, kur po trejų metų tapo sveikatos skyriaus vedėju. Tiems laikams tai buvo neįtikėtinas karjeros šuolis. Aktyviai dalyvavo išeivių iš Estijos visuomeniniame gyvenime.

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui A. Lossmannas grįžo į karinę tarnybą. Pasižymėjo kaip puikus ir sumanus vadovas, organizavęs karo lauko ligonines. Po 1917 metų revoliucijos Rusijoje suimtas ir kalintas. Vėliau paleistas. Grįžo į Estiją ir aktyviai dalyvavo valstybės atkūrimo. Organizavo Estijos kariuomenės medicinos sistemą ir jai vadovavo 16 metų. Jo dėka buvo išgelbėta ne viena gyvybė ir suvaldyta ne viena epidemija.

1935 metais pasitraukė iš karinės tarnybos, tačiau visuomeniniais pagrindais konsultavo vyriausybę sveikatos apsaugos klausimais, dalyvavo daugelio labdaros ir paramos organizacijų veikloje. Savo 110 hektarų ūkyje augino žirgus, kaip sumanus verslininkas buvo kelių didelių įmonių akcininkas ir valdybos narys.

Pirmosios sovietų okupacijos metu (1940 metais) A. Lossmanno šeimai pavyko

išsigelbėti nuo tremties. Artėjant antrajai okupacijai, 1944 metais, generolas su šeima išvyko į Vokietiją, o 1947 metais – į Angliją (dukra buvo ištekėjusi už britų pulkininko).

Generolas A. Lossmannas mirė Londone 1972 metų rugpjūčio 1 dieną, būdamas 94 metų, ilgiausiai gyvenęs iš trijulės. Tai buvo paskutinis prieškario Estijos generolas. 1998 metais palaikai perlaidoti Kretingoje.

Peteris Snikersas (šioje nuotraukoje – jaunuolis dešinėje) – vienas ryškiausių ir žinomiausių Latvijos gydytojų, šalies karo medicinos pradininkas gimė 1875 metų gruodžio 7 dieną. Baigęs gimnaziją mokėsi Sankt Peterburgo karo medicinos akademijoje. Baigė su pagyrimu. Tapo 67-ojo pėstininkų pulko istorijoje jauniausiu jo gydytoju. Vėliau išsiųstas stažuotis į Berlyną ir Paryžių. Karo medicinos akademijoje apgynė daktaro disertaciją, čia ėjo įvairias pareigas. Žinias tobulino Vienos klinikose.

Dalyvavo Rusijos–Japonijos ir Pirmajame pasauliniame kare. Nuo 1917 metų pabaigos P. Snikersas gyveno Tartu. Daug laiko skyrė švietėjiškam darbui, kovojant su infekcinėmis ligomis. Vėliau grįžo į Rygą. Vertėsi privačia praktika. Kūrė šalies karo medicinos sistemą, jai vadovavo. Aktyviai dalyvavo steigiant Latvijos universitetą. 1934 metais dėl amžiaus pasiprašė būti atleistas iš karinės tarnybos, atsidėjo mokslinei veiklai Latvijos universiteto Medicinos fakultete, buvo jo dekanas, profesorius. Vertėsi privačia praktika. P. Snikersas buvo didelės meno kūrinių kolekcijos savininkas, mecenatas ir verslininkas. 1931 metais kartu su kolegomis įkūrė akcinę bendrovę, kuri prekiaavo Latvijos mineraliniais vandenimis. Dalyvavo įvairių draugijų veikloje.

1940 metais jį ištiko insultas. Sovietų okupacijos metais P. Snikerso turtas buvo nacionalizuotas, sūnus Alfąs 1941 metais suimtas ir mirė kalėjime.

Vokiečių okupacijos metais dirbo Rygos universitete. 1944 metų kovo 17 dieną P. Snikersas pasirašė Latvijos centrinės tarybos memorandumą, kuriame buvo reikalaujama atkurti Latvijos suverenitetą.

1944 metų vasarą, artėjant sovietinei armijai Rygos link, daugelis iš jos pasitraukė į užsienį. P. Snikersas nenusileido šeimos įkalbinėjimams ir liko. Žmona ir globotinė Elga išvyko. Sovietams antrą kartą okupavus Latviją, 1944 metais, dar dalyvavo Latvijos valstybinio universiteto Medicinos fakulteto atnaujinimo posėdžiuose Rygoje. Generolas P. Snikersas mirė 1944 metų gruodžio 5 dieną Rygoje, būdamas 68 metų (iki 69-erių pritrūko 2 dienų). Jis vienintelis iš šios trijulės mirė tėvynėje ir būdamas jauniausias. x

DYKUMŲ PYRAGAS

TEKSTAS: Vytautas Radzevičius
NUOTRAUKA: Julius Kalinskas (15min.lt)

Pyragui jums reikės:

- 185 g datulių
- 185 g migdolų miltų
- 100 g cukraus
- 4 kiaušinių

Kaip gaminti

1. Sumalkite datules. Elektrine trintuve jos sunkiai malasi, aš pasitikėjau rankine mėsmale.

2. Su cukrumi išsukite kiaušinių trynius dubenyje. Toliau maišydami pilkite migdolų miltus ir dėkite maltas datules. Neišsigąskite, jei pasirodys, kad pyrago tešla pernelyg tiršta, ji praskys, kai sudėsite baltymus. Juos išplakite iki standžių putų ir atsargiai įmaišykite į masę.

Šiandien kartu nukeliaukime į Šiaurės Afriką ir paragaukime datulių pyrago, kepamo Tunise ir gretimose valstybėse.

3. Maždaug 30 cm skersmens kepimo skardą ištepkite aliejumi, tolygiai paskleiskite masę ir kepkite orkaitėje 160 laipsnių temperatūroje apie valandą – kol paruduos ir vidus bus panašus į meduolį (tai sužinosite prabėdę mediniu pagaliuku).

Jei turite valios, valgykite po kelių dienų, pyragas subręs. Jei atsispirti neįmanoma – ragaukite tada, kai tik pyragas atvės.

Gero apetito! x

SVEIKINAME

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių (Alytaus apskr.) 1-osios rinktinės šaulius:

VILIUS SEMEŠKA – 50 M.
KRISTINA PANGONIENĖ – 40 M.

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių (Alytaus apskr.) 1-osios rinktinės šaulius:

ADOLFA KLASTAITIŲ – 70 M.
ALVYDĄ JURČIUKONIŲ – 70 M.
DANUTĘ GUDAITIENĘ – 60 M.
REDAŲ LEDŽIENĘ – 55 M.
MINDAUGĄ ČERNIAUSKĄ – 40 M.

Vytauto Didžiojo šaulių (Kauno apskr.) 2-osios rinktinės šaulius:

KLEMENSĄ PETRUSEVIČIŲ – 70 M.
JONĄ LEONAVIČIŲ – 65 M.

Gen. Povilo Plechavičiaus šaulių (Šiaulių apskr.) 6-osios rinktinės šaulius:

JONĄ ŠIAUČIŪNĄ – 70 M.
GINTARĄ JONĄ MULEVIČIŲ – 60 M.
KĘSTUTĮ DIRGĖLĄ – 30 M.
KRISTINĄ KRIGERYTĘ – 30 M.
MANTVYDĄ GRONSKĮ – 25 M.
TOMĄ BUTKŲ – 20 M.
DEIMANTĘ JUODYTĘ – 20 M.

LDK Kęstučio šaulių (Tauragės apskr.) 7-osios rinktinės šaulius:

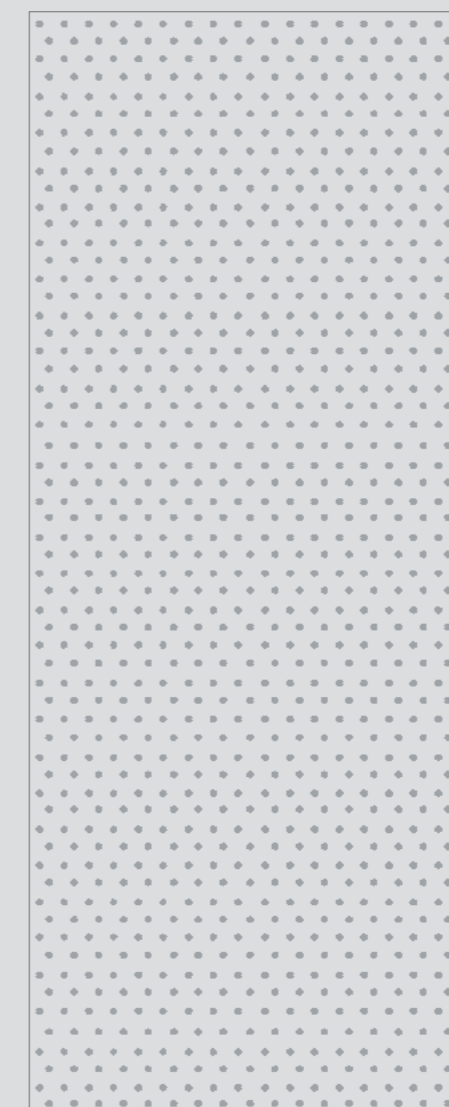
STEPONĄ JAKUTĮ – 55 M.
ROBERTĄ MAZILIAUSKĄ – 55 M.
KĘSTUTĮ KARINAUSKĄ – 45 M.
TADĄ ALIJOŠIŲ – 40 M.
TOMĄ PAKUTINSKĄ – 35 M.
JULIJĄ PALTANAVIČIŪTĘ – 30 M.

Žemaitijos šaulių (Telšių apskr.) 8-osios rinktinės šaulius:

ANTANĄ MURAUŠKĄ – 60 M.
KĘSTUTĮ MOCKŲ – 45 M.

Plk. Prano Saladžiaus šaulių (Utenos apskr.) 9-osios rinktinės šaulius:

SAULIŲ LIUBERTĄ – 40 M.
ANTANĄ PEREVIČIŲ – 50 M.
PETRĄ DIGIMĄ – 70 M.

Karaliaus Mindaugo šaulių (Vilniaus apskr.) 10-osios rinktinės šaulius:

EGIDIJŲ KABAŠINSKĄ – 60 M.
JUSTĄ DVARIONĄ – 55 M.
VAIDOTĄ MALINIONIŲ – 55 M.
HAROLDĄ DAUBLĮ – 50 M.
ARŪNĄ MIKELKEVIČIŲ – 50 M.
ROKĄ VIČKŲ – 50 M.
STASJ GUDAUSKĄ – 45 M.
ANDRIŲ IŠKAUSKĄ – 45 M.
ARVYDĄ PILKAUSKĄ – 45 M.
AURIMĄ STABINGĮ – 45 M.
ŽANĄ VYŠNIAUSKĄ – 45 M.
RŪTĄ KRASUCKAITĘ – 40 M.
VYTAUTĄ LATONĄ – 40 M.
MINDAUGĄ GRIGAITĮ – 40 M.
PAULIŲ SUGINTĄ – 40 M.
PAULIŲ MACIULEVIČIŲ – 40 M.
AGNĘ PIMPYTĘ – 40 M.

LŠS Vlado Putvinskio-Pūtvio klubo narius:

V. Putvinskio-Pūtvio klubo garbės prezidentą **VYTAUTĄ DUDĖNĄ** – 85 M.

V. Putvinskio-Pūtvio klubo garbės narį ats. gen. lt. **JONĄ VYTAUTĄ ŽUKĄ** – 60 M.

UŽJAUČIAME

Po sunkios ligos mirus žmonai **VITALIJAI**, nuoširdžią užuojautą LŠS V. Putvinskio-Pūtvio klubo viceprezidentui Jurgiui Škeriui reiškia klubo taryba.

Mirus 703-iosios kuopos šauliui **ALGIRDUI LUČKAUSKUI**, nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės šauliai

EDUKACINIS ŽAIDIMAS „ŠAULIŠKA ŠLUOTA“

Jums reikės:

iš pareigybinių ženklų sudarytų „kortų“ kaladės. Kiekvienas dalyvis turi turėti po vieną kaladę su visais pareigybiniais ženklais. Kortas išsikirkpke iš šiamo numeryje esančio specialiai tam tikslui parengtų puslapių.

Taisyklės:

1. Žaidėjai išmaišo asmeninę pareigybių ženklų kaladę ir pasideda ją priešais save nugarėle (skydu) į viršų.
2. Žaidėjai vienu metu atverčia po vieną kortą ir padeda ją ant stalo.
3. Atvertę kortas, visi žaidėjai paeilui įvardija, kokį savo kaladės pareigybinį ženklą atvertė.

4. Aukščiausio pareigybinio laipsnio savininkas „susišluoja“, t. y. pasiima visas atverstas kortas ir pasideda greta savęs.

5. Atvertus du vienodus aukščiausius pareigybius laipsnius, šiame žaidimo rate nugalėtas, kuris pirmiau atsistoja ir atiduoda pagarbą.

6. Neteisingai įvardijus pareiginį ženklą, jo netenkama, tad šiame žaidimo rate žaidėjas nebedalyvuoja, o jo kortą (kartu su kitų žaidėjų kortomis) pasiima aukščiausią laipsnį turintis ir teisingai savo atverstą kortą įvardijęs žaidėjas (žr. 4 taisyklių punktą).

7. Jei einamajame žaidimo rate aukščiausio pareigybinio ženklo savininkas neteisingai įvardijo savo atverstą ženklą, laimi tas, kurio ženklas žemesnis, bet aukščiausias iš esamų atverstų ženklų. Jei netekus laipsnio atsiranda du vienodi aukščiausi ženklai, laimi tas, kuris pirmas atsistoja ir atiduoda pagarbą.

TEKSTAS: Gabrielius E. Klimenka

Kiekvienas šaulys turi žinoti pareigybius šaulio ženklus, tačiau tiesiog „kalti“ juos iš paveikslėlio gali būti nuobodu, tad siūlome žaidimą, kuris gali pagelbėti mokant ar mokantis atpažinti Lietuvos šaulių sąjungos pareigybius ženklus.

8. Visi jaunųjų šaulių pareiginiai ženklai šiame žaidime laikomi žemesniais už eilinio šaulio. Pavyzdžiui, jei vienas žaidėjas atvertė jaunų šaulių būrio vado pareiginį ženklą, o kitas žaidėjas – eilinio šaulio ženklą, abiem žaidėjams teisingai įvardijus ženklus, laimi tas žaidėjas, kuris atvertė eilinio šaulio ženklą.

9. Žaidimą laimi žaidėjas, „susišlavęs“ daugiausia pareigybių ženklų kortų.

10. Norėdami pradėti naują žaidimą susirinkite savas kortas iš kitų žaidėjų.

Žaidimas skirtas 2–6 žaidėjams. Rekomenduojama neviršyti šio žaidėjų skaičiaus, nes žaidimas gali pasidaryti vangus, nors gal ir bus smagu, nes kuo daugiau žaidėjų tuo dažniau gali tekti atsistoti ir atiduoti pagarbą. Tai greitas žaidimas, trunkantis iki 10 minučių. Sėkmės žaidžiant ir mokantis. Švieskis ir šviesk!

 jaunasis šaulys	 kuopos jaunųjų šaulių vado pavaduotojas	 skyriaus vadas (skyrininkas)	 kuopos vado pavaduotojas, štabo vyriausiasis specialistas	 LŠS vado pavaduotojas
 skyriaus jaunųjų šaulių vado pavaduotojas	 kuopos jaunųjų šaulių vadas	 būrio vado pavaduotojas (būrininkas, būrio specialistas, štabo specialistas)	 kuopos vadas, štabo skyriaus viršininkas	 LŠS vadas
 skyriaus jaunųjų šaulių vadas	 rinktinės jaunųjų šaulių vado pavaduotojas	 kuopos specialistas, štabo vyresnysis specialistas	 rinktinės vado pavaduotojas	
 būrio jaunųjų šaulių vado pavaduotojas	 eilinis šaulys	 jaunųjų šaulių vadas	 rinktinės vadas	
 būrio jaunųjų šaulių vadas	 vyriausiasis šaulys (skyriaus vado pavaduotojas)	 būrio vadas	 LŠS vado pavaduotojas-jaunųjų šaulių vadas	

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA

30 METŲ GARBĖS

IŠTIKIMAI TARNAUJANT
LIETUVOS RESPUBLIKAI

PROFESIONALIAI
UŽTIKRINANT ŠALIES
SAUGUMĄ

PUOSELĖJANT ŠIMTAMETES
TRADICIJAS IR VERTYBES

STUDIJOSE PRITAIKANT
MOKSLO IR TECHNOLOGIJŲ
PAŽANGĄ

TAVO KALIBRO UNIVERSITETAS

WWW.LKA.LT

@KaroAkademija

Lietuvos_Karo_Akademija

lka.atranka@mil.lt

+370 682 31072

TRIMITAS

IR PRIEŠ ŠIMTMETĮ SKAITYTAS

+
Užsiprenumeruok
„TRIMITĄ“ ir
paragink kitą!

Žurnalas TRIMITAS leidžiamas kas mėnesį.

Žurnale TRIMITAS – šaulystė, karyba, istorija, kelionės, pasaulio pažinimas, išgyvenimo patirtys, lauko virtuvė ir galvosūkių. Kiekvienam yra ką skaityti.

Žurnalą TRIMITAS galima užsiprenumeruoti Lietuvos pašto skyriuose ir internetu:

www.zurnaluprenumerata.lt
www.prenumeruok.lt

Prenumeratos kaina:

12 mėn. – 20 eurų
6 mėn. – 10 eurų
3 mėn. – 5 eurai